

PREPIH

04 KOROŠKI ČASOPIS
94 Leto IV, 04. marec 1994, cena 140 SIT

**KOROŠKA,
TVOJI UMORI
V SVET - PO
KOLOVOZIH**

DROTT

zavarovalnica triglav
d.d.

POSLOVNA ENOTA KOROŠKA

62380 Slovenj Gradec, Vorančev trg 2
Tel.: 0602/41-842, fax: 41-840

PREDSTAVNIŠTVA:

Radlje ob Dravi, Mariborska 8
Tel.: 0602/73-024, fax: 73-026

Ravne na Koroškem, Trg svobode 12
Tel.: 0602/23-658, fax: 23-769

PAKETNO ZAVAROVANJE

- PAKET ZAVAROVANJ ZA OBRTNIKE IN PODJETJA
- PAKET ZA ZAVAROVANJE KMETIJSKIH GOSPODARSTEV

GOSTINSKO PODJETJE

BISTRA

RAVNE NA KOROŠKEM

ČEČOVJE 5, tel.: 22-815
Vas vabi v svoje poslovne enote:

GOSTILNA BEGANT (Tel: 85-043)
Vsak dan tri vrste malic, jedila so a la cart, izbrane pijače, za zaključene družbe vam je na voljo "kmečka soba".

- BIFE ESPRESSO ČRNA NA KOR. (TEL.: 38-003), PIZZE
- BIFE ESPRESSO PREVALJE (TEL.: 33-528)
- BIFE ESPRESSO RAVNE NA KOR. (TEL.: 21-840)
- BIFE ESPRESSO SLOVENJ GRADEC (TEL.: 43-243)

Plačilni kartici

LB

EC

Tel.: 0602 83 276
Fax: 0602 83 627
Dravograd
Trg 4, julija 34

Poslovne enote:
Prizma Dravograd,
tel.: 0602 84 739
Prizma Slovenj Gradec
tel.: 0602 42 861

BOUTIQUE
PRIZMA
DRAVOGRAD

menjalnica
TAX FREE SHOP

GALERIJA
PRIZMA
SLOVENJ GRADEC
Glavni trg 29

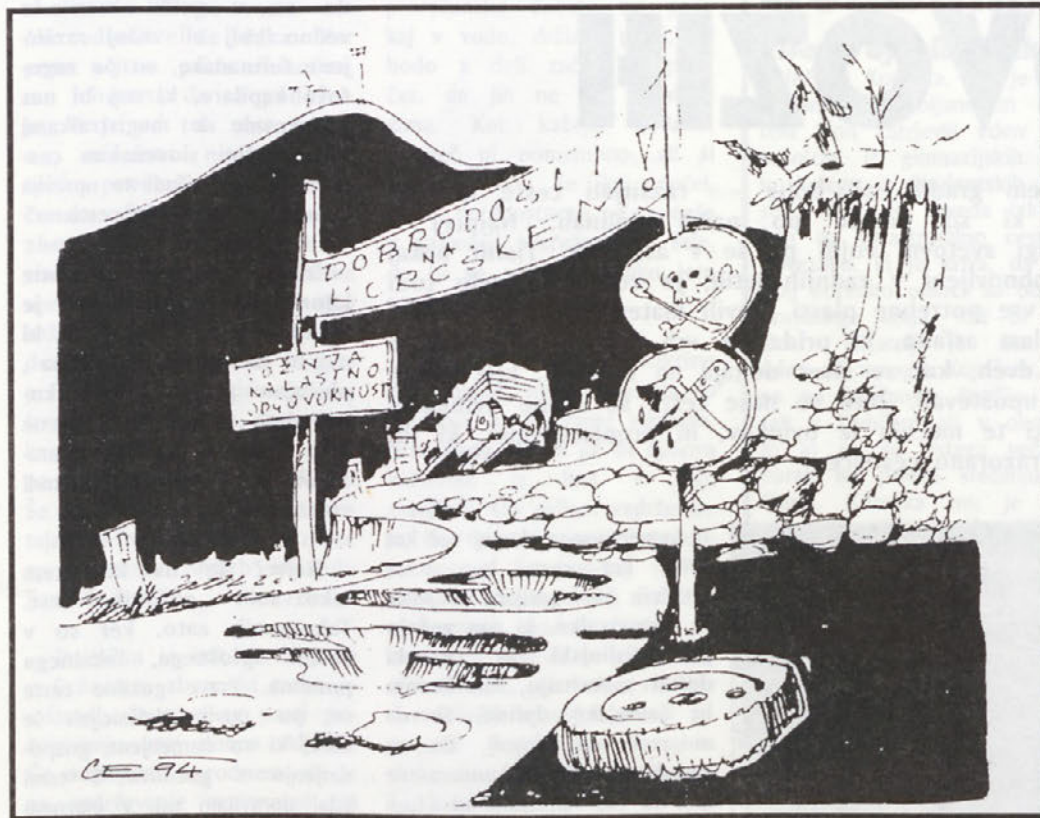
RAZSTAVA
UMETNIŠKIH DEL:

- *Zdenka Marschalova*
(PRAGA), slikarska dela

- *Zlatko Jevšenak*
(DRAVOGRAD), nadrealistična kiparska dela

od 21. 02. do 31. 03. '94
9.00 - 12.00; 15.00 - 18.00
v soboto 8.00 - 12.00

SLOVENSKI TEKSAS

Prevaljčani se ne dajo

Narava jih je obdarila, da so imeli zase in še za druge. Polja in pobočja so obdelali, nato pozidali. Kar je priplavalo po Meži, so spustili naprej, še dodali so iz svojega, če je ribam koristilo ali ne. V stoletjih obilja so se nekako prevzeli in uspavali, da se niso preveč razburjali, če so kaj izgubili.

Imeli so evropsko cenjeno železarno, zdaj le še spominek nanjo. Imeli so okrajno oblast, zdaj le še zaselek Glavarstvo. Imeli so žago, jo razvili v svetovno cenjeno tovarno vrat, pa so jo "podarili" Pamečam. Pa kaj, saj tudi papirnica že dolgo ni več njihova. Imajo železnico, ki se postopoma spreminja v turistično znamenitost.

V turizmu je bodočnost! Tega se Prevaljčani dobro zavedajo. Iz kinodvorane, ki zaradi propadle slovenske filmske proizvodnje ni več rentabilna, bodo razvili bogataški Mercedes klub. Ta bo devizni turizem dvignil nad nivo Meže, saj bo le še tam prostor za parkirišča. Zelenic in drevja pač ne gre žrtvovati!

Sreča, da za kulturo skrbi Božji hram. Prevaljske orgle so omogočile uživanje ob visoki kulturi, pa še "svojega" Prešernovega nagrajenca imajo.

Nekateri so želeli združiti kulturni praznik s pustom, pa ni šlo. Nastopajoči so le pokazali toliko lepega, da skromni publikli ni bilo treba zardevati.

Upajmo, da ne bo zardeval novi tričlanski upravni odbor nogometašev, ko bo prelival dobiček prvotigašev v občinsko blagajno. V katero le? Ker teče Meža in bogastvo z njo proti vzhodu, se šušlja, da bo v Dobji vasi treba zgraditi jez. Počakati bo treba na izrekanje občanov, da se bo zjasnilo, če bo jez ločnica ali povezovalka bogastva in slave. Obojnega si želijo tukaj in tam, le strpnosti in sloge še manjka. Če ne bo šlo drugače, bodo uredili po bratsko.

TIK

- **KMALU NE BOMO VEČ IMELI TEŽAV S CESTAMI: SE ŽE VSE SPREMINJAJO V KOLOVOZE.**
- **KOROŠCI! KUPUJTE HELIKOPTERJE - PO CESTAH SE KMALU NE BOSTE MOGLI VEČ VOZITI.**
- **ŠE MALO, PA BOMO NAMESTO CESTNINE PLAČEVALI - LUKNJINO**

NIKO

IZ VSEBINE:

- V SVET PO KOLOVOZIH** 4-5
- KOROŠKA, TVOJI UMORI** 6-7
- CIVILNA INICIATIVA NA KOROŠKEM** 8
- REPORTAŽA: EN OLIMPIJSKI DAN** 10-11
- KOROŠKI PLES V LJUBLJANI** 14-15
- POHORCI NOČEJO V REZERVAT** 17
- ČRNA KRONIKA: CEFIZLJU ŽE NA SLEDI** 25

Na naslovnici:

Marholčeve ride so gradbišče

Foto: T. Jeseničnik

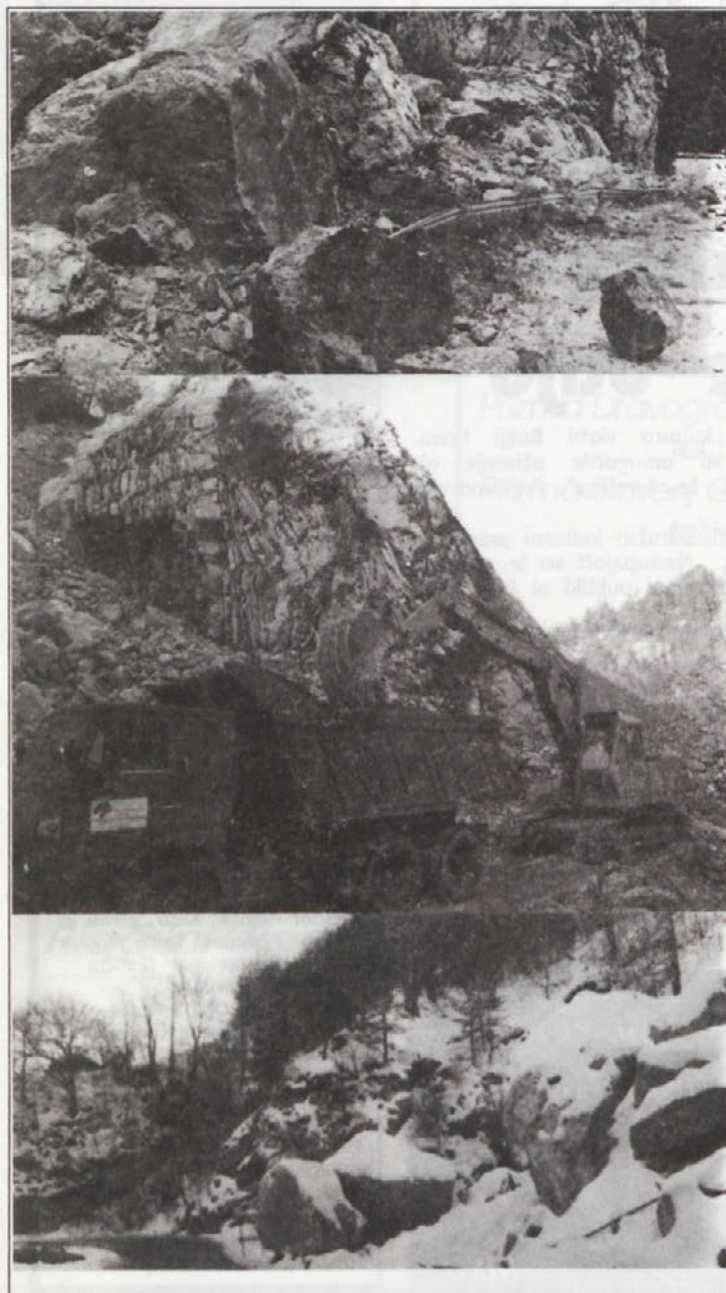
PREPIH Koroški časopis. Izdaja ČZP Voranc d.o.o. Ravne na Koroškem

Direktor Niko R. Kolar, glavni in odgovorni urednik Vojko Močnik
Računalniški prelom: Grafični studio Ivko, Ravne
Tisk: Tiskarna ODTIS Ravne
Naslov uredništva: Ravne na Koroškem, Čečovje 5, tel.: 0602 / 22 999

Na osnovi mnenja Republiškega sekretariata za informiranje št. 23/105-92 šteje časopis med proizvode iz 13. točke tarifne št. 3, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5%. Nenaročenih tekstov in fotografij ne vračamo.

V SVET - PO KOLOVOZIH

Znano je, da smo na Koroškem gradili, ali bolje - razširjali ceste kar po nekdanjih furmanskih poteh, ki so peljale po naših dolinah. Najprej v makadamskih izvedbah, po drugi svetovni vojni pa še v asfaltnih. Tistih nekaj odsekov, ki so bili temeljito obnovljeni v zadnjih letih, je edino doživelo tudi sodobnejšo gradnjo, ki pomeni vse potrebne plasti pravih materialov, pravi nagib, in vse kar je potrebno, da plast asfalta, ki pride na vrh, zaradi pomanjkljive podlage ne razpade v letu ali dveh, kar se sicer dogaja na odsekih, kjer pravil takozvanih nizkih gradenj niso upoštevali. Zato so naše ceste še vedno ovinkaste kot so bile nekoč, z nagibi, ki te mečejo iz ovinkov, in preplastitvami, ki jih vsaka količaja zima spremeni v razorano cestišče.

Imamo vsega skupaj več kot 2000 km cest, ki so v različnih kategorijah. Najvišje so magistralke, ki nas vežejo po Mislinjski in Dravski dolini z Avstrijo, Mariborom in Savinjsko dolino. Seveda ni prav nič dovolj, da se zavedamo, kako so pomembne in na to opozarjamo tudi Republiško upravo za ceste, ki z njimi upravlja. Dejstvo je, da tudi zanje veljajo ugotovitve iz prvega odstavka. Morda je na njih za odtenek manj udarnih jam, vendar je tudi res, da smo ob "pravih" zimskih razmerah kar naenkrat vsaj za kakšen malo krajši, včasih pa malo daljši čas, odrezani.

NA MARHOLČAH SE KONČNO NE RUŠI VEČ!

Tile trije zaporedni posnetki, ki so bil narejeni v intervalu enega meseca, kažejo, da so se cestarji skalnega podora lotili temeljito in zdaj je že pozabljena tudi zamera, da so se ga lotili tako pozno, včasih tudi po naših občutkih za nas preveč tvegano. Cestišče pod podorom bodo zaščitili s kamnito zložbo, v katero bodo vgradili material, ki so ga zminirali s pobočja. Kako se bodo lotili cestišča, pa še visi v zraku.

Na občini so res imeli idejne projekte v treh variantah, ko pa so o tem skušali prepričati ljudi na Republiški upravi za ceste, se je izkazalo, da je to premalo. Na cestnem podjetju v Mariboru pravijo, da je urejanje ceste pod podorom že druga zgodba, ki jo bodo obravnavali posebej, če bo seveda požegnana pri njihovem delodajalcu (Republiški upravi za ceste). V proračunu denarja za to zaenkrat ni. Preostane tako upanje, da bo cesta okoli Marholčevih rid urejena vsaj s kakšnim interventnim denarjem. In to po različici, ki bo vsaj delno ublažila prometni čep, ki ga tam ovinki delajo.

Poseben problem predstavljajo radeljski klanci in Huda luknja, včasih tudi mislinjski klanec.

Za regionalne ceste velja, da so v veliki meri še vedno bolj ali manj razširjene furmanske, so pa zagotovo kapilare, ki naj bi nas povezovala z magistralkami in bodočim slovenskim cestnim križem. Tudi te upravlja Republiška uprava za ceste.

Imamo pa še na stotine kilometrov občinskih, to je lokalnih cest. To so tiste, ki naj bi jih upravljala občina, običajno preko javnih, komunalnih podjetij. Zgrajene so z denarjem občinskih proračunov, z njim naj bi bile tudi vzdrževane.

Največ je na koroškem takozvanih gozdnih cest. Takozvanih zato, ker so v večini splošnega, lokalnega pomena. Prave gozdne ceste so po novih definicijah le tiste, ki so namenjene gospodarjenju z gozdovi. S temi zdaj upravljajo vsi, v glavnem pa nihče dobro.

Skupni imenovalac vseh cest v državi je, da, tako kot za marsikaj, tudi zanje ni dovolj denarja. To velja tudi za Koroško. Za tiste ceste, ki so v upravljanju države, še bolj pa za vse ostale. Za slovenski cestni križ, ki je svojo

pomembnost dokazal celo v prestižnih strankarskih predvolilnih kampanjah, smo sicer zbrali dovolj moči, da smo ga uzakonili, za magistraln regionalne in druge ceste nas čas odločitve še čaka. Kar prav očitno pride finančnemu ministru, da se podeželje, ki je od teh cest odvisno, zaenkrat ni sposobno toliko povezati, da bi proračunska debata v Državnem zboru vsaj postopno rešila tudi ta problem. Republiška uprava za ceste se ob tem kaže v dokaj čudni luči. Ker je denarja za vse cestne zagate premalo, je zato njen položaj izredno pomemben, uvrstitev kakšne od cest v letni načrt pa za pravo podeljeno milost. Še kako pomembno zato postaja, kakšne ima Koroška zveze na ustreznih ravneh in ljubljanskih uradih...

Proračun je kot predlog že v Državnem zboru in treba je priznati, da smo se proti pričakovanju vanj dobro vključili. Če odštejemo nerodnost, da je za vzdrževanje regionalnih in magistralnih cest letos še manj denarja kot ga je bilo lani (97,8% za magistralke in samo 91,8% lanskega denarja za regionalke), smo se v delu proračuna, ki ga je predložilo Ministstvo za promet in zveze oziroma Republiška uprava za ceste, odrezali dobro. Neposredno ima z nami zveze 40 mio tolarjev za cesto Vitanje Gornji Dolič, 49 mio za cesto Črna - Šentvid, 30 mio za Hudo luknjo, 40 mio za Dravograd in 50 mio za Radlje (obvoznica, klanci).

Skupaj torej 209 milijonov tolarjev, ki bodo letos porabljeni na najbolj kritičnih odsekih naših cest. Zdaj samo še držimo pesti, da med proračunsko debato ne pade kaj v vodo, držimo pesti, da bodo z deli začeli še pravi čas, da jih ne bo prehitela zima. Kot kažejo podatki, namreč ni pomembno, ali si prejšnje leto že kaj počel, denar se enostavno ne preneša v naslednji proračun, kaj šele, da bi se sešteval. Vsako leto torej začinjamo znova.

Ostajajo nam ceste, kakršne pač imamo, bati se je, da so sredstva, ki jih vanje vlagamo, premajhna, da se ne bi njihova kakovost iz leta v leto manjšala. Ob pičlem vzdrževanju bo tako z vsemi kategorijami cest, še posebej pa to velja za gozdne (tudi tiste, ki niso prave gozdne). Dokler se ne bomo zmenili in prekategoričili cest, da bodo to, kar so, določili upravljalca, mu zagotovili vsaj nujno potreben denar, bo hudo. Kar spomnimo se, kako nekoč (je res že tako davno?) spomladi gozdarji niso vozili lesa iz gozdov, ker so se bali, da bodo uničili ceste...

V letošnjem letu bo iz države pricurjalo na naše ceste nekaj več denarja, kolikor so do sedaj pokazale razprave o občinskih proračunih, ga bo vendar nekaj več tudi za lokalne ceste. Zato bo letos še vedno veljalo pravilo, da je ob vožnji po njih vredno vedeti, da tudi furmani niso vozili hitro, zato pa bolj varno. Bo to dovolj za več potrpežljivosti?

Edi Prošt

DALEČ SI, LJUBLJANA

Piše: Vojo Močnik

Daleč je Koroška, mi je na srečanju v ljubljanskem hotelu Slon zatrjeval eden od sošolcev iz gimnazijskih let in kolega iz študentskih časov. Mislil je seveda izključno na katastrofalno cestno povezavo, ki je kriva, da se bolj poredko odloči za obisk domačega kraja, kot bi se sicer. Prijatelj je namreč eden od mnogih Korošcev, ki so po končanem študiju ostali v Ljubljani ali v okolici in ki so se tistega večera zbrali na prvem srečanju v Slonu. Koroška mu je po vsem drugem še vedno blizu, po srcu, duši, po spominu na dom. In po tesnobi, ki jo občuti zaradi krize, ki jo njegova Koroška očitno doživlja.

V mnogočem ima prijatelj prav. Koroška bo še dolgo predstavljala cestni žep slovenske države, železniški promet do prestolnice gre preko Maribora, gospodarstvo pa je bilo udarjeno bolj kot drugod po državi. Ne gre, da bi na tem mestu razglabljali o vzrokih za takšno stanje, v tem trenutku gre predvsem za vprašanje, kako naprej. To vprašanje so si postavili tudi naši rojaki v Ljubljani, ko so se odločili, da strnejo vrste in skušajo Koroški pomagati po svojih močeh. "Med drugim je že sama ustanovitev Kluba Korošcev v Ljubljani namenjena temu, da se organizirajo tudi strokovne ekipe, ki bodo pomagale domisliti predloge in ideje, ki bi jih posredovali strokovnjaki in drugi ljudje na Koroškem... gre za medsebojno bogatenje in oplemenitenje vsega, kar je vredno premisleka", so med drugim zapisali v priložnostnem zborniku ob prvem srečanju Korošcev v Ljubljani.

Koroška ima v Ljubljani veliko ljudi. Med njimi so priznani strokovnjaki, ekonomisti, magistri in doktorji znanosti, ki so se znali uveljaviti v slovenskem prostoru, pa tudi širše. Med njimi so tudi taki, ki so pripravljene prispevati svoje znanje za razvoj domačih krajev - Koroške. Treba

pa se bo primerno organizirati, vsaj približno tako, kot se znajo nekateri drugi. Prleki na primer, ki so v Ljubljani dobro organizirana skupina, z močno navezavo na svojo matično regijo. Imajo lasten štipendijski sklad, iz katerega podeljujejo svojim študentom Trstenjakove štipendije, in imajo utečene poti za uveljavljanje svojih interesov. Tu so še primorski, gorenjski in še kateri lobby...

Treba pa bo tudi z naše strani pripraviti konkretne predloge za sodelovanje. Koroška namreč še zdaleč ni brez razvojnih možnosti, ki jih lahko sama identificira. Razvoj zagotovo ne bo več temeljil na produkciranju in privabljanju delovne sile za težko industrijo, temveč v nadgrajevanju proizvodov in storitev z vložkom znanja in dela po zahtevah evropskega in svetovnega ekonomsko poslovnega sistema in z aktiviranjem novih gospodarskih panog. "Žep Slovenije" ima možnosti za vstop v Evropo, zaradi svoje lege in nenaadne zaradi perspektive komunikacijskih poti, ki jo po drugi strani tako kruti trgajo od notranosti lastne države. Prav komunikacije pa so prvi razvojni potenciali prihodnosti.

A tudi poti povezovanja z Evropo tečejo predvsem preko Ljubljane. Tega se je treba zavedati in zaradi tega je toliko bolj pomembno, kako bomo uspeli definirati ključne stične točke in izhodišča, na katerih bodo gradili "naši ljubljanci", ki so ponudili roko. Zdi se namreč, da je zdaj več enotnosti med Korošci v Ljubljani kot pa med Korošci doma, ki smo komaj sposobni skupno organizirati letne izbore za Miss Koroške, kaj šele kaj drugega. (Pa tudi to je napredek: lepota pač ne pozna občinskih meja.)

Organizatorjem prvega srečanja Korošcev v Ljubljani moramo dati priznanje za opravljeno delo. Postavljeno so temelji, na osnovi katerih bo možno razviti prepotrebno nadaljnje sodelovanje, predvsem z gospodarstveniki iz domačih logov. To pa bo že drugi korak. Po srečanju v hotelu Slon bi lahko mirno rekli: Malo bliže si pa že vendarle, Ljubljana.

H HONDA

HYUNDAI SERVIS

AVTOMEHANIKA
AVTOKLEPARSTVO
AVTOLIČARSTVO
PRODAJA VOZIL IN REZ. DELOV

62000 MARIBOR, Cesta XIV. divizije 86

Tel.: (062) 510-625

Koroška, tvoji umori

Ali je na Koroškem nevarnost, da boste umrli zaradi umora, večja kot drugod v Sloveniji? - S "filmskimi" umori se koroški policisti ne srečujejo.

Dva umora in tri žrtve, ki so jih na Koroškem zabeležili že kar na začetku letošnjega leta so dvignili veliko prahu in odprli vprašanje, ali so v tem delu Slovenije umori pogostejši kot v drugih predelih. Odgovor na to seveda lahko najbolje dajo kar nekateri statistični podatki. Za izhodišče sem si izbral leto 1980; to je namreč letnica, ki označuje pričetek obdobja samostojne UNZ na Koroškem.

Preden navedem nekaj statistično suhoparnih števil, bi opozoril na značilnost, ki prav zbode v oči. Večje število umorov se kot po nekakšnem pravilu pojavi na vsaki dve ali tri leta. Vmes so leta, ko je takšnih dejanj zelo malo ali pa primer - če pogledamo samo v bližnjo preteklost - bila v letu 1992 dva umora in dva poskusa umorov, v letu 1993 samo dva poskusa umorov, letos pa - kar na začetku leta dva umora.

Statistika

Pa pojdemo lepo po vrsti in si pogledjmo, kako je bilo z umori po posameznih letih. Leta 1980 je bil na Koroškem

en poskus umora, žrtev pa je bila ženska. Leta 1981 je bil en umor in en poskus umora, žrtvi sta v obeh primerih bili ženski. Leto 1982 je bilo prav zares črno: beležimo kar štiri umore s petimi žrtvami in en poskus umora - vse žrtve so bili moški. Kot že rečeno, prihaja potem leto zatišja - 1983 ni bilo nobenega umora in tudi poskusa ne.

Leta 1984 sta bila dva umora - žrtvi en moški in ena ženska ter trije poskusi umorov, žrtve dva moška in ena ženska. Leto 1985 je prineslo le dva poskusa umorov z dvema žrtvama - moškim in žensko, že kar leto kasneje pa so bili spet štiri umori - žrtve trije moški in ena ženska ter en poskus umora, kjer je bil žrtev moški.

V letu 1987 sta bila na Koroškem dva umora - žrtvi moški in ženska ter poskus umora, kjer je bil žrtev moški. In spet prihaja predah: v letu 1988 ni bilo ne umorov ne poskusov umora. Leto kasneje sta umora spet dva in en poskus - vse žrtve pa so moški.

Leto 1990 prinese tri umore - žrtve moški in en poskus, kjer je žrtev ženska. V letu 1991 je en umor, žrtev je bil moški, leto kasneje pa so bili trije umori, z dvema moškima in eno žensko žrtvijo. Lani sta bila le dva poskusa umorov, žrtvi sta bila moška in letos že trije umori - dve ženski in en moški.

Skupaj je bilo tako od leta 1980 na Koroškem 25 umorov

in 27 žrtev ter 15 poskusov umorov.

Ne izstopamo

"Če te podatke primerjamo s Slovenijo, lahko rečem, da Koroška nikakor ne izstopa in je prej varna kot nevarna dežela," komentira Zvone Ulcej, načelnik UNZ Slovenj Gradec. "To velja tako za javni red in mir, kot tudi za kriminaliteto. Vidimo pa lahko, da se umori prav zares pojavljajo ciklično, vendar iz tega ne gre na kaj preuranjeno sklepati. Morda samo to: kljub slabemu začetku ne pričakujem, da bi bilo letos kaj bistveno drugače in da se varnostno stanje ne bo kaj veliko poslabšalo. Morda lahko pričakujemo - ker je takšen splošni trend - le rast elementov nasilniškega obnašanja. Splošna ugotovitev je tudi, da Koroška ni znana kot nekakšen kanal za prehod mamil, ukradenih avtomobilov in beguncev. Bolj hudo je pri mehkih drogah, ki si svojo pot utirajo celo že med mladoletnike na srednjih šolah."

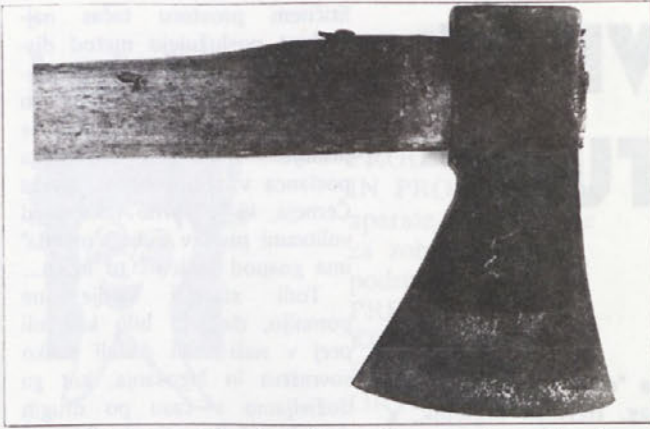
Je pa načelnik UNZ, kot nam je še povedal, zelo zaskrbljen nad nasiljem v družinah, ki vse bolj narašča, družba pa ne najde primerne zdravila.

Le malo načrtovanega

"Temeljna značilnost, če govorimo o umorih na Koroškem v zadnjih desetih letih, je, da v večini primerov ni šlo za načrtne umore. Večina se jih je namreč pripetila v družinskem, torej domačem okolju, najpogosteje pa so bili vzroki neprištevnost ali vinjenost, duševne bolezni in bolešno ljubosumje," pravi Roman Premzl, vodja skupine za operativo v Uradu kriminalistične službe UNZ Slovenj Gradec. "Reči je treba, da gre pri tem zares za neko nemoč naše družbe. Mi, policija, v takšnih okoljih zabeležimo dogajanja, vidimo, kaj bi se lahko zgodilo, opozorimo ustrezne službe - kaj več pa ne moremo narediti. Na primer: tako pri umoru v Dravogradu, kjer je mož ubil ženo z 58.

Gostilna v Vuzenici, kjer je bil s pištolo ubit eden izmed gostov.

Tudi s to sekuro je bilo nasilno utrjeno človeško življenje na Koroškem.

vbdoljaji z nožem in tudi pri letošnjem umoru na Završah sta se storilca zdravila pri istem zdravniku specialistu in znano je bilo, da sta lahko nevarna. Vendar včasih to tudi prikrivajo, ali pa so s tem seznanjeni le člani družine."

Roman Premzl pa mi je povedal še, da se zadnje čase tudi na Koroškem pojavlja nova vrsta nasilja - organizirana oblika izterjevanja dolgov, kjer včasih prevlada prav zares brutalna sila. Gre za prave zemetke organiziranih združb, ki pa ne prihajo vedno le s Koroške.

Najznačilnejši primeri

Za obuditev spomina na nekatere najznačilnejše umore od leta 1980 pa sem zaprosil **Borisa Raja**, šefa Urada načelnika uprave UNZ Slovenj Gradec, ki je kot nekdanji kriminalist sodeloval pri odkrivanju večine storilcev tovrstnih kaznivih dejanj.

"V spominu mi je zelo ostal dogodek iz leta 1982, o katerem so tudi ljudje tedaj zelo veliko govorili. Po skoraj desetletnem pravdanju na sodišču se je namreč enemu izmed sodelujočih v Dovžah utrgal film, če lahko tako rečem. Odšel je domov po lovsko puško in kar s traktorja ustrelil dva soseda. Enega, s katerim je bil v sporu in drugega, ki ju je prišel pomiriti. Pričakal nas je dvignjenih rok in svojo kazen je zdaj že odsedel," je najprej povedal Boris Raj.

"Tudi drugi takšen umor je iz istega leta. Ta ostaja v spominu zaradi tega, ker je morilcu uspelo uiti in smo ga kar nekaj dni iskali. Bilo je v Slovenj Gradcu, kjer je eden izmed občanov ponoči zalotil vlomilca v avtomobil, stekel za njim, vlomilec pa je imel pri sebi poštolo in je streljal nanj ter ga ubil. Kasneje je občan posmrtno dobil tudi medaljo za hrabrost, mi pa smo se kar namučili, da smo storilca prijeli.

Potem je tu še umor na Kopah, kjer je žena po prepiru in popivanju zabolila moža in okoliščine ni bilo lahko razjasniti, saj je mož z nožem v hrbtu padel preko betonske škarpe in ni bilo povsem jasno, ali je vbdolj bil takoj smrten ali ne. Iz leta 1992 je

tudi umor v Vuzenici, kjer so v neki družbi enemu izmed gostov nenehno nagajali, da je reva itd. Ta pa je nenadoma potegnil pištolo in enega ustrelil, drugi pa je ušel skozi okno. Tudi storilec je pobegnil in smo ga iskali celo s helikopterjem, kasneje pa smo ga odkrili v livarni na Muti.

To je seveda le nekaj primerov. Sicer pa bi se kar strinjal z ugotovitvijo, da gre v večini primerov na Koroškem za nenačrtovane umore v družinskem okolju, ki jih običajno storijo duševno ali kakorkoli drugače bolni ljudje. Prav zato tudi delo policije ni takšno kot v filmih, marveč polno nekih drobnih zbiranj podatkov, storilca pa ponavadi kar hitro najdemo."

Veljalo bi še povedati, da v to statistiko seveda niso zajeta kazniva dejanja zelo hude poškode s posledico smrti.

Glede na statistiko bi nas torej tudi po prvih letošnjih treh umorih naj ne skrbelo glede varnosti. Vendar pa sleherna žrtev umora, sleherno nasilno utrjeno življenje, ki bi ga lahko ohranili, je svojevrsten poziv vsem, ki so ali smo zatajili. Najbrž pa bi bilo kar prelepo, če bi se na Koroškem ponavljala tista leta, ko takšnih zločinov ni.

T.I.

ZAVAROVALNICA · MARIBOR

d.d.

POSLOVNA ENOTA ZA KOROŠKO SLOVENJ GRADEC, POHORSKA CESTA 15
- avtobusna postaja
tel.: 0602 41 591, 41 813, fax: 41 814

Predstavnitva:
RADLJE OB DRAVI, tel.: 0602/71-942, 71-138
RAVNE NA KOROŠKEM, tel.: 0602/21-346
DRAVOGRAD (AMD BAZA), tel.: 0602/84-079

Nudimo Vam najugodnejše pogoje avtomobilskega kaska
- BREZ DOPLAČILA ZA KRAJO AVTOMOBILA
Zavarovalnica z najdaljšo tradicijo in največjim številom zavarovancev na Koroškem

ŽIVLJENJE GRE NAPREJ IN MI Z VAMI

JELOVICA

Škofja Loka, Kidričeva 58, tel.: 064/631-241, fax.: 064/632-261

SE

JESENSKE CENE

okna senčila

vrata montažne stene

10% gotovinski popust

stanovanjske hiše

5% gotovinski popust

BREZPLAČEN PREVOZ

ZA NAKUP NAD 50.000 SIT

prodajna mesta

RAVNE NA KOROŠKEM, HOTEL MERX,
Čečovje 5, tel.: 0602/20-175
Odprto: od 8^h -15³⁰, 1.in 3. sobota 8-12^h

PODMLADEK "CIVILNE INICIATIVE" JE TUDI NA KOROŠKEM

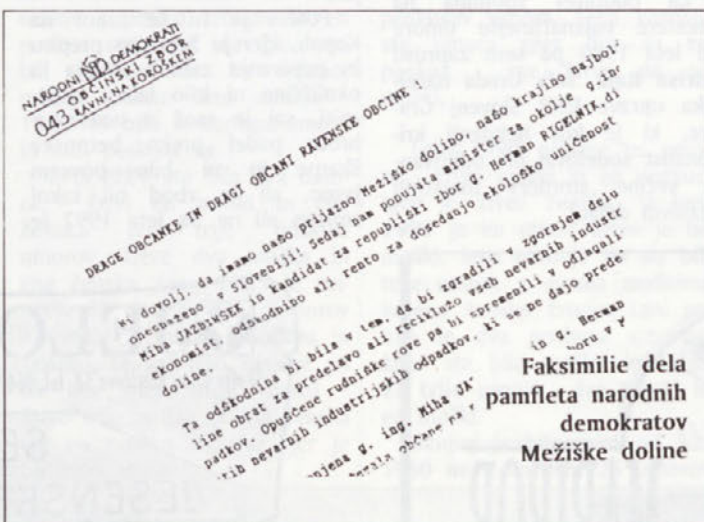
Drugo anonimno pisanje, pod katero se podpisuje takoimenovana "civilna iniciativa", še vedno zaposluje slovensko javnost, predvsem politične vrhove. Mag. Herman Riglenik, s katerim se to pisanje največ ukvarja, je v zadnjem intervjuju za sobotno prilogo Večera ponovno dvignil temeraturu v delu slovenske politike, saj je omenil, da so ga v Gorenju spremljali trije sodelavci Udbe, njihovi psevdonomi pa so bili Dunja, Ahil in Napoleon. Ob tem se v javnosti že dolgo pojavlja ime dr. Jožeta Zagožna, današnjega sodelavca Janeza Janše, svojčas pa podpredsednika v Riglenikovi ekipi Gorenja. Seveda pa pisanje civilne iniciative ni plod enega človeka, svoj podmladek, ekspoziuro ali kakor že to poimenujemo, ima ta iniciativa tudi na Koroškem.

Polarizacijo slovenskega političnega prostora na tako imenovano udbofajfijo in civilno iniciativo je še najbolj posrečeno zadel bivši zunanji minister in današnji poslanec v državnem zboru Republike Slovenije dr. Dimitrij Rupel, ki se je toliko potrudil, da je pri enem in drugem polu poiskal tudi imena. Za tako imenovano udbofajfijo (zanimivo: ljudi, ki jih civilna iniciativa uvršča v udbofajfijo, je zasledovala udba!?) to ni bilo težko, saj se v anonimki kar nizajo imena. Za Koroško so poleg Riglenika morebiti zanimiva imena kot so Silvo Komar, Andrej Logar, Krpač, Erika Špeglič, Progres, Kac, Roman Grah, Smelt, Žagar itd. Pri civilni iniciativi pa Rupel izhaja iz domneve, da civilna iniciativa "izhaja iz pola, ki naj bi ga predstavljali: zahodne obveščevalne službe, skupina "slovenskih ljudi", izseljenci, časnika Slovenec in Tribuna, slovenski klubi in združenja, ki niso povzani s Slovensko izseljensko matico; Pučnikova komisija v DZ, Železarna Ravne, Kokalj, Peterle, demosovski predsedniki občin in izvršnih svetov, Šulek, Elektrotentka Velenje, časnik Delo, Podobnik, Janša, Logarjeva (SDK), zveza Drnovšek - Janša, dr. Matic Tasič, SKD..."

Kakšnega dematnija v Delu, kjer je Rupel objavil to razmišljanje, nismo zasledili. Tudi če je Ruplovo razmišljanje "plod razigrane domišljije", kot je to sam poimenoval, pa se seveda po svoje razkriva tudi koroška veza v tem ano-

nimnem pisanju civilne iniciative. Imena je kajpak treba jemati z rezervo, saj je Delo nekaj dni prej Andreja Kokalja,

zadnjih volitev, gre v to smer. Narodni demokrati so šli tako daleč, da so na predstavitvah volilnega programa stranke LDS

Faksimilie dela
pamfleta narodnih
demokratov
Mežiške doline

ki v Ruplovo razmišljanju sodi desno, povezovalo v koroški železarski lobi, v katerem naj bi skupaj bila Riglenik in Kokalj. Sicer pa koroško vezo ali koroški "podmladek" civilne iniciative preučuje tudi policija, kajti že nekaj časa se govori, da slovenska policija o tem pripravlja obsežno poročilo.

Branje anonimke namreč nedvoumno dokazuje, da so pri njej sodelovali ljudje, ki izhajajo iz mikrookolja, ki ga imenujemo Mežiška dolina. Gre seveda za informacije o Rigleniku, ki so na eni strani plod gostilniških debat, na drugi strani pa konstruktov z natančno usmerjenim ciljem. Tudi spis narodnih demokratov, občinskega odbora Ravne na Koroškem, ki so ga njihovi aktivisti delili na predvečer

širili svoje besedilo s sporno argumentacijo (izhajajoč iz namerne ali napačno razumljenega pogovora Jazbinška in Riglenika v Mežici 25. novembra 1992), kjer so med drugimi zapisali: "...Ali nas lahko v državnem zboru ali parlamentu zastopa takšen rojak kot je g. Herman Riglenik na listi Liberalno demokratske stranke. Takšnih zastopnikov v parlamentu ne maramo, pa jim z volitvami prepričimo, da bi nas v prihodnosti na tako kruti način onesrečevali." Kot je znano, z volitvami tega ni bilo mogoče prepričati, saj je Riglenik dobil skorajda največ glasov v Republiki Sloveniji (gledano v odstotkih). In če političnega nasprotnika z volitvami ni mogoče onesposobiti, se v slovenskem po-

litičnem prostoru tačas največkrat poslužujejo metod diskreditacij, anonimk, afer. Prevaljski narodni demokrati so svojemu spisu takrat dodali še pisanje njihovega takratnega poslanca v zboru občin Janeza Černeja, ki je ravno tako pred volitvami pisal v duhu: "menda" ima gospod Riglenik to in to...

Tudi starejši ljudje ne pomnijo, da bi bilo kdajkoli prej v naši mali deželi toliko sovraštva in žigosanja, kot ga doživljamo v času po drugih demokratičnih volitvah. Pri tem je zanimivo, da so na Koroškem protagonisti tega početja ljudje, ki se sicer niso vklopili v prejšnji režim, so pa ta režim dodobra izkoristili. Čeprav jim prejšnji režim ni nudil participacije pri oblasti, pa niso bili deležni tortur, ki bi morebiti še opravičevale takšno maščevalnost. Lahko so posegali tudi po najvišjih znanstvenih naslovih, iz državnih proračunov črpali denar za raziskovano delo ali pa s svojo zvitostjo okorni komunistični režim in njegove pomanjkljivosti lepo izigrali in izkoristili.

Brez večjega tveganja bi se za konec lahko pridružili tistim, ki pravijo, da dandanes v Sloveniji - Koroška pri tem ni izjema - ne gre več za politična nasprotja, ampak že kar za nekakšno obsedenost medsebojnega obračunavanja oziroma nenadzorovano uničevalsko strast.

Miro Petek

**MALI
OGLAS**

**PRODAM
CERTIFIKATE,
NUJNO. PONUDBE
POD: "NIŽJA
CENA"**

pošljite na uredništvo

Prepiha.

ivolek lek

PROIZVAJAMO
IN PRODAJAMO
aparate in materiale
za zobozdravstvo s
področij:
PREVENTIVE
KONSERVATIVE
PROTETIKE
ORTODONTIJE

 lek d.d. Ljubljana

tovarna farmacevtskih in kemičnih izdelkov d.d.
61117 Ljubljana, Verovškova 57, p.p. 81
telefon: (061) 168-21-61
telex: 39403
telegram: Lek Ljubljana
telefax: (061) 168-35-17

GUKO

GUKO d.o.o.

Čečovje 5

62390 Ravne na Koroškem

Tel.: 0602 20 165; fax: 21 076

- SAKURA, Japonska (šolski, pisarniški ter umetniški program)
- CITIZEN, Japonska (vse vrste kalkulatorjev ter elektronskih dnevnikov)
- LOGOS (pisala)
- PRODAJA lesenih in plastičnih barvic, radirk ter pisalnih garnitur

NAJ NAŠE GESLO

mi pišemo z vami

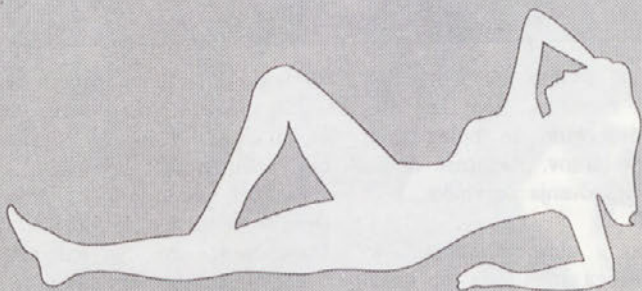
POSTANE TUDI VAŠE!

Nočni klub

KOMPAS

HOTELI

Slovenj Gradec

Tro

PREVALJE

tovarna rezalnega orodja

PREVALJE

REZALNO ORODJE ZA LES

- ✓ za profilno rezkanje
- ✓ specialna orodja za stroje
- ✓ svedri, skobeljni noži
- ✓ krožne žage

NUDIMO PRODAJO USEH NAŠIH IZDELKOV
PO NAJBOLJ UGODNIH CENAH V NAŠI

TRGOVINI:

TEL.: 0602 - 31 - 281, 31 - 773

Delovni čas od ponedeljka do petka,
od 8. do 16. ure

MOŽNOST PLAČILA S TREMI ČEKI ZA BLAGO
NAD 10.000,00 SIT

EN OLIMPIJSKI DAN

Fotografije:
T. Jeseničnik

Koroška navijaška ekspedicija v Hafjellu in Lillehammerju

Noč iz torka na sredo. Polnoč. Na avtobusni postaji na Prevaljah ustavita avtobusa iz Črne, že dodobra napolnjena z ljubitelji smučanja. Vstopim v avtobus, kjer je v večini črnjanska mladina. Do Arje vasi pobiramo še nove potnike...

Brnik. 3.20. Z dvajsetminutno 6.15 Pot Oslo, Hamar, Lillehammer in končno Hafjell.

Adriin DC 9, čarterski let. Vreme je mirno, obeta se lep polet. Okrog 1800 kilometrov razdalje premagujemo v smeri Dunaj-Praga-Berlin-Kopenhagen-Oslo. Na letališču nas pričakata temperatura minus 20 stopinj Celzija in ogromni kupi snega. Tega na Norveškem res ne manka. Cariniki se postavijo v špalir; napolnjen zabojnik država je popustila pred veselimi gosti iz toplejših južnih krajev.

prizorišče veleslalomске tekme. Ravnina se polagoma zviša v gričevnasto pokrajino. Tipične skandinavske hiše, redko, toda vsepovsod posejane, lesene, v rdeči, beli in pastelno sivi barvi. Domovi skromni, okolica izjemno urejena. Kamp ob poti tudi pozimi splužen. V Hamarju vzbuja pozornost hala, narobe obrnjena ladja. Vodič niza podatke: Norvežani so športniki, v okolici Osla je 250

Pripomogla sta prešerna harmonika in naš rojak Tomo Levonik...

km tekaških prog; Norvežani so ekološki, olimpijske hale bodo po tekmovanju razmontirali,

edina nova hotela bodo odstranili. Zakaj bi vse to vzdrževali, če pa objektov ne potrebujejo. Na olimpijski stadion v Lillehammerju že od daleč opozarja olimpijski ogenj. Vozimo dalje, do Hafjella je še 12 km. Čas nas že priganja...

9.20 Čez dobre pol ure se bo začela veleslalomska tekma. Še sreča, da so jo za pol ure predstavili. Temperatura se je malce zvišala, minus 14 stopinj Celzija je, ko se prebijamo mimo številnih preprodajalcev vstopnic. Danes ne bodo zaslužili. Kasneje izvem, da so cene z 200 dolarjev znižali na borih 30 mark. Na snežnem stadionu je kljub temu velika množica, 55 tisoč ljudi, preproga iz norveških zastav. Mi smo

Skandiramo do onemoglosti. Mitja je tretji, tekmovalca ga potisneta še za dve mesti navzdol, toda izhodišče je odlično. Vzdušje med navijači še boljše, harmonike godejo, steklenice krožijo, napovedujemo medaljo.

11.10 Prvi tek je zaključen. Gospod Pušnik, vodja navijačev, ukaže:

prijeten moteč element. Najboljša mesta so nam že zasedli, postavimo se poleg tujskih kurentov. Napetost narašča, pričakovanja so velika...

10.00 Tekmo v glavnem spremljamo z velikega monitorja ob ciljni strmini. S številko 14 se požene Kunc. Dobro je na poti.

Medalja je v špilu, gremo na boljši položaj. Premaknemo se bližje cilju. Črnjani so pogruntali, kako bodo slovenske zastave bolj vidne od norveških. Obesili so jih na ribiške palice. Transparenta sta lepo narejena. Odločim se, da bom drugi tek spremljal s tribune snežnega stadiona. Pomotoma se vsedem

na sedež, rezerviran za norveškega kralja. Nihče se ne razburja, najmanj kakšen varnostnik. Norvežani so pač zelo neformalni ljudje. Mislim, da so umetniki življenja in organizacije. Mi smo dediči latinskega in balkanskega duha. Pozerji in improvizatorji. Pozneje, ko sem opazil rezervacijo,

do danes, posebna skupina iz Finske predstavlja razna snežna vozila, vsako drugo točko so na vrsti vaje za razgibavanje premrlih udov. Tu in tam sodelujem....

13.30

Druga vožnja. Napetost se stopnjuje. Avstrijec Salzgeber postane oporna točka za vse

jemnikih. Kasneje je svojim navijačem pojasnil, da je prepozno opazil, kako odprto je postavljena proga in imenitna priložnost je splavala po vodi. Toda, kaj hočemo. Športna sreča je opoteča in predvsem na olimpijadah je mnogo več razočaranih kot pa zadovoljnih. Črnjani so karakterji. Vztrajajo

17.20

Spet na avtobusu na poti do letališča. Mračni se. Nenadoma ga zagledam. Slavni norveški vzorec. Bele-snežne pike na temnih smrekah se najbrž celo zimo ne stopijo. Domislivo zapam sopotnici. Strinja se. Na letališču opravi anketo za radio. Skupne ugotovitve: preži-

do zadnjega slovenskega tekmovalca. Seveda, saj smo prišli od daleč. Norvežani so jo odkurili takoj, ko je njihov Thorsen za malo zgrešil medaljo...

16.10

Lillehammer. Olimpijska meka. V centru je nepopisna gneča, promet poteka le po zunanjem robu mesta. Izkaže se, da

veli smo čudovit dan, neposredna doživetja so tisto ta pravo, navijači so se izkazali, Kunc je s prvo vožnjo dokazal, da zna peljati, z drugo pa... no bo pa drugič bolje...

21.00

Na letališču je bilo tišine konec. Črnjani so pač veseli ljudje. Oglasi se harmonika,

sem seveda odšel na drug prostor. Do drugega teka opazujem bogat program v ciljni areni. Predstavljajo stare olimpijske zmagovalce, razvoj norveškega smučanja od davnin

nadaljne napadalce, toda nihče ga ne prehiti. Kunc ima pri prvem vmesnem času še prednost, potem... potem pa se je zalomilo. Sicer pa ste to bolje kot jaz videli na TV spre-

vidič ne ve, kje je slovenska hiša, kjer naj bi se srečali z vodstvom reprezentanc in Kuncem. Po skoraj enournem iskanju se nam slovensko hišo le posreči odkriti. Toda časa za karkoli je že zmanjkalo. Je tudi vprašanje, če bi bilo slavje smiselno. Preostanek časa namenimo ogledu glavne ulice. Zavzeli so jo predvsem prodajalci olimpijskih značk. Krone naglo menjajo lastnike....

zadiši po domačem žganju. Nekdo vztrajno ponuja "šoferju aviona", da ga nagne. Ne vem, ali ga je, toda pristal je prav trdo. Pesem nas spremlja do domačega kraja...

Mitja Kunc v veleslalomu resda ni dobil kolajne, smučarski navdušenci in njihov klub iz Črne pa si jo lahko za olimpijsko ekspedicijo mirno pripejo.

Marko Vrečič

KOROŠKI UTRIP

OKROŽNO SODIŠČE BO V SLOVENJ GRADCU?

Tako lahko sklepamo po drugem branju zakona o sodiščih v Državnem zboru, ko se je zgodilo, kar je priporočil minister Kozinc na obisku v Slovenj Gradcu. Poslanci s Koroške so prepričali druge poslance in v končnem predlogu je namesto devetih zdaj enajst okrožnih sodišč. Med njimi tudi za Koroško pomembno - v Slovenj Gradcu. Kdo ima za to največ zaslug, bomo morda zvedeli, ko bomo spet govorili o tem, kaj počnejo Korošci v slovenskem parlamentu.

HALO, POMOČ

Tako so imenovali program pomoči invalidom, ostarelim in drugim, ki bi jih povezali s posebnimi telefonskimi zvezami s centralo na Centru za socialno delo v Slovenj Gradcu, tam pa bi angažirali tiste, ki že sedaj tem ljudem tako ali drugače pomagajo. Gre za zamisel, ki seveda predvideva, da je mreža pomoči pomoči potrebnim v koroških občinah že vzpostavljena, kar pa številke, ki so jih ob predstavitvi predstavili, še ne kažejo.

ALI KOMUNALE RES HIRAJO?

Tako bi lahko sklepali po tem, kar pravijo občinske vlade na Koroškem, posebej v Slovenj Gradcu in na Ravnah. Matic Tasič se je ob tem šel polemiko tudi s Hermanom Rigelnikom, ki mu državljani tožijo Tasičev IS, da nezakonito povečuje cene komunalnih storitev, Janez Komljanec v Slovenj Gradcu pa tudi ne ve, kako bi se rešil skoraj 100 milijonov izgube v slovenjegraškem Stanovanjsko komunalnem podjetju. Odločil se je, da bo sprožil upravni spor, ker meni, da predpisovanje cen v Ljubljani njihov proračun pač ne bo spravilo na kant. Torej podobno kot Tasič, le da Tasiču Rigelnik očita tudi, da občanom svojih ukrepov ne pojasni.

TRABERK PRINAŠA NOVO PODOBO

Dravograjčani imajo tokrat v delu zanimiv in precej velik projekt, ki bo, če bo in ko bo šel v delo in zaključek, temeljito spremenil gospodarsko in zunanjo podobo kraja.

Že iz osnovnih projektov se vidi, da gre za načrtovanje večje gradnje na platoju nasproti gasilskega doma, ki bo nudil skoraj vse, kar potrebuje turist (ali domačin) ob vstopu v našo državo.

Načrtovana je še ena bencinska postaja, več različnih trgovin, gostinskih lokalov, športnih objektov in konferenčnih dvoran, ki imajo seveda vsestransko uporabno vrednost.

Doslej o načrtih niso dajali večjih informacij. Povedo pa, da pristopajo k delu poslovno - strokovno in v gradnjo bodo šli šele, ko bo vse povsem in temeljito dogovorjeno.

K.V.

Bodoča podoba ob vhodu v Dravograd

SODOBNA PRODA- JALNA TOBAKA

Na Glavnem trgu v Slovenj Gradcu so v letošnjem letu povsem obnovili in uredili prodajalno tobaka in tako opustili pultno prodajo blaga. Nova sodobna prodajalna Tobaka je za Slovenj Gradec velika pridobitev, o tem pa smo se pogovarjali z Biserko Žvikart, vodjo prodajalne.

"V naši prodajalni smo hoteli opustiti klasični način prodaje - to je preko pulta, zato smo se odločili za samoizbirni tip prodaje. Odločili smo se za preureditev prodajalne, da bi blago bolj približali strankam. V tak način prodaje nas je silil tudi računalniški sistem."

Ste z obnovo lokala pridobili tudi več prodajnega prostora?

"Tudi prodajnega prostora smo dobili veliko, kar zlasti omogoča kupcem direkten dostop do blaga. Tako lahko rečem, da smo v prenovljeni prodajalni že zaznali prodajno moč, zaradi boljšega dostopa in vidnejšega blaga na naših policah. Zato v naši prodajalni prodamo veliko dnevnega časopisja, revij, raznih spominkov in seveda tobačnih izdelkov. Tudi časopis Prepih gre dobro v prodajo, saj je med Korošci izredno priljubljen."

F.Jurač

OSEMDESET LET JAROSLAVA KOTNIKA

V soboto, 19. februarja, ja upokojeni ravenski župnik Jaroslav Kotnik dopolnil 80 let življenja. Jubilej je praznoval najprej v krogu sorodnikov, v sredo, 23. februarja, ko je bila na Ravnah dekanijska rekolekcija, pa so duhovniki iz sosednjih župnij s škofom dr. Francem Krambergerjem darovali zahvalno mašo za njegovo bogato življenje in delo.

Jaroslav Kotnik se je rodil leta 1914 v Trstu, kjer je bil njegov oče železniški uradnik. Pred vojsko je družino poslal na Dobrije in tu je Jaroš ostal do konca osnovne šole, nakar je nadaljeval študij v Mariboru. Po bogoslovju je nameraval še nadaljevati teološke študije, vendar mu je okupacija prekrizala načrte. Zaprt je bil več mesecev v Rajhenburgu, nato so ga Nemci preselili na Hrvaško. Po vojni se je vrnil v Slovenijo in sedem let služboval v Šentjanžu, leta 1952 pa so ga premestili na Ravne. Leta 1989 se je upokojil, vendar je še naprej aktiven pomočnik na župniji.

Jaroslav Kotnik s škofom Krambergerjem in z duhovniki Mežiško - dravograjske dekanije

S svojim delom in življenjem je vtisnil neizbrisen pečat kraju in širšemu območju. Za svoje delo je lani prejel nagrado občine Ravne na Koroškem.

M.P.

PLESNI TURNIR V DRAVOGRADU

Poznate govoricu, ki jo razumejo ljudje po vsem svetu?

Seveda, to je govoricu telesa.

Ples kot športna zvrst dosega po množičnosti, na žalost predvsem v večjih

središčih naše države, zavidljivo raven. Ker gre za izjemno koristno obliko celovitega razvoja osebnosti, kar še posebej velja za otroke, sta se plesna strokovnjaka Emil URBANCL in Karmen INTIHAR odločila vzbuditi zanimanje tudi pri Korošcih.

Korošci, ki jim je glasba že od nekdaj pri srcu, so se odzvali. V letu 1993 so ustanovili Koroški plesni klub Karmen, s sedežem v Dravogradu. Člani kluba so vsi, ki imajo radi ples, od Črne na Koroškem do Radelj ob Dravi. Dvajset plesnih parov, od katerih jih devet že zelo uspešno predstavlja Koroško na državnih prvenstvih in kvalifikacijskih turnirjih po vsej Sloveniji, je pri tako skromni tradiciji te dejavnosti pri nas izjemen dosežek.

Klub bo v nedeljo, 6. marca, organiziral v Dravogradu (osn. šola) KV plesni turnir s pričetkom ob 10. uri.

V plesnih večerih bo sodelovalo 200 plesnih parov različnih starostnih kategorij iz vseh slovenskih klubov. V večernem finalnem delu pa bo plesalce spremljal BIG BAND Ota Vrhovnika.

B.K.

KOROŠKI UTRIP

KOMPLIMENT

V februarju smo imeli tudi na Koroškem na obisku učitelje osnovnošolskega pouka iz Švice. Dva od te skupine sta bila na Ravnah in štirje v Radljah. Ko smo ob zaključku povprašali za vtise njihovo vodjo, gospo Bernardette Hier, je dejala, da mora izreči učiteljem obiskanih šol samo iskren kompliment.

Predvsem meni, da delajo v prostorsko in materialno precej slabših pogojih, pa kljub temu uspejo, da je to za otroke prijetna šola, otroci snov dobro obvladajo, po njenem tudi končni rezultati niso slabši.

Opazila je, da naši otroci radi hodijo v šole, da se tam počutijo prijetno.

Če tako mislijo Švicarji, bo menda nekaj že res!

VREME, KOT ZA PUSTA

Vuhredčani so tudi letos pripravili prijetno pustno prireditev - Vuhreški pustni karneval.

Nad sto sodelujočih, dodobra obrana sedanja politično strankarska dogajanja in, kot poper vsemu, posrečeno izbrane opazke in pustne kritike na naše domače in državne razmere. Kar dobra inventura grehov! Vreme pa, kot za pusta; je padalo, zavijalo in tulilo kot že dolgo ne.

STRANKARSKA VROČICA

Na območju Radelj je bila zadnje dni kar vrsta strankarskih sestankov, ki imajo vsaj v osnovi nekaj skupnih značilnosti: urejanje razmer in sporazumov znotraj strank. Pri tem seveda vse stranke ne ploskajo "združevanju". Vse bolj v ospredje prihajajo vprašanja, čigav in kakšen je poslanec, ki je zamenjal stranko. Se je izneveril tudi volilec in deloma tudi programu? In kaj je sploh stranka, ki je z združitvijo ni več?

Največ pozornosti pa brez izjeme namenjajo bodočim občinam. Na območju Radelj bodo najmanj štiri občine, če ne še več. Še bolj kot želja po svojih občinah je v ospredju zahteva, da nove občine ne smejo nastati, niti v pravni zasnovi, nova legla birokratov in drage države. Gre tudi za vprašanja delitve sedanjega premoženja in obvez občin, ki so ostale iz še ne izvršenih programov sedanjih občin. V ospredju postavljajo tudi vprašanja bodoče smiselne ureditve komunale. Tudi tu gre za skupno premoženje, za ljudi in za določeno znanje.

I. KOROŠKI VEČER

MATJAŽ, FRANJO IN

PREDSEDNIK

SE JE ZAVRTEL

Tako dobro razpoloženega predsednika slovenske države Milana Kučana, kot je bil na prvem koroškem večeru v hotelu Slon v Ljubljani, že dolgo nismo videli. Kako tudi ne, saj blizu in daleč ni bilo videti Janeza Janše. Z ženo Štefko se je veselo zavrtil in med Korošci je ostal do zgodnjih jutranjih ur.

LEPE ŽENSKE

IGOR SE NE DA

Eden od bolj slavnih Korošcev v Ljubljani je kajpak Igor Prodnik, uslužbenec ministrstva za kulturo. In Igor ne bi bil

Igor, če ne bi tudi te priložnosti izkoristil za pogovor o kulturi. Jerca je bila kar pravišnja sogovornica.

Dasiravno je oktet Lesna potoval v Ljubljano z ženami, Matjaž Znoškar in Franjo Murko nista mogla iz svoje kože. Vseskozi sta prepevala, soproge pospremila v varno družbo za šank, sama pa hitro obkrožila ljubljansko Korošico, da bi preverila, koliko koroških besed in pesmi ji je še ostalo v spominu.

OČE UREDNIK IN RENATA

Oče urednik Vojko Močnik, ki je bil nadvse dobro razpoložen (kako tudi ne, saj je odšel z občine Ravne na Koroškem), je v več stoglavi množici ljubljanskih Korošcev hitro opazil gospodično Renato Picej. Gospod Močnik jo

je menda nagovarjal, kako bi lahko dnevnik Slovenec objavil kakšno lepo zgodbo o gradnji tenis igrišč na Ravnah ali o asfaltu v zaselku Gonje, vendar gospodična Picejeva za to ni bila najbolj navdušena. Pristala pa je na sodelovanje pri časopisu Prepih.

OSAMLJENI KOROŠEČ ADI

Adi Cigler je bil osamljena duša predstavnikov koroške politike, ki se je udeležila prvega večera Korošcev v Ljubljani. Adi se je izogibal koroškim novinarjem, ki jih ima že doma preko glave, zato si je raje poiskal ugledno družbo predsednika države Milana Kučana.

V LJUBLJANI

Fotografije: T. Jeseničnik

OBLJUBA

Slovenski predsednik je tudi predstavnikom Koroških pekarn obljubil, da jih prav kmalu in zagotovo obišče. Domač koroški kruh in druge dobrote mu seveda niso neznane. Že ve, zakaj je poročil Korošico.

JERCA SPET V FORMI

Za Bučijekovo Jerco ali Jerco Mrzel seveda obstaja ocena odlično ali imenitno. Že kar

kmalu po mežerlu je vodila skupino Korošcev, ki je prepevala do jutranjih ur. Jerca je bila tista, ki je v mnogočem "gavdo g'r država".

Družalna kronika in prepihane čveke

KRPAČEVA ŠTEFKA

Štefka Kučan je harmonikarju ansambla nam neznanega imena pokazala, kako pojejo v Šmartnem pri Slovenj Gradcu. Pri Krpačevih je pesem doma, kar dokazujejo tudi drugi iz družine Krpač, ki danes prav tako živijo v Ljubljani.

NESREČNI MAKA

Med bolj nesrečnimi udeleženci plesa v Ljubljani je bil Klančnikov Maka. Nadeti si je moral kravato in nov gvant, doma pa je moral pustiti adidaske in tenisne. Za šanku je skupno preživel le osem minut, saj je vselej pravil: "Čuj, jes mrm j't. Me Ivica čaka."

KOROŠKI UTRIP

KOROŠKA GAUDA V LJUBLJANI

Ljubljanski Korošci so se organizirali in pripravili srečanje v Hotelu Slon, ki se ga je od pomembnejših Korošcev, ki živijo doma, udeležil le ravenski župan Adi Cigler. V Slonu se je tako znašlo na kupu kar nekaj manj kot štiristo udeležencev prav prijetne veselice, izmenjanih je bilo kar nekaj posetnic, ki bodo morda utrdile stike med Korošci, pomembneje pa je, da so vsi bili prepričani, da so pripravljeni svoji Koroški pomagati, vsak po svojih močeh. Štefka Kučan je pripeljala tudi svojega moža, ki je na gaudi vzdržal dlje kot marsikateri Korošec.

RADELJSKI DREVOZ SE DOTAPLJA

Žal še vedno ne gre brez odkritij pravih lumparij, ki v končnih posledicah, kar je najhuje, puščajo ljudi brez dela. Radeljski Prevoz je v zadnjih treh letih zamenjal pet direktorjev, vsi skupaj pa so firmo pripeljali naravnost do stečaja. Posebno zadnja direktorica se je izkazala z dejanji, ki jo bodo po vsej verjetnosti spravili tudi med sodne mline. Preostali delavci bodo seveda morali počakati na stotine, ki bodo morda ostali v stečajni masi.

ŽIVELI SMO Z OLIMPIJADO

Ali bolje, živeli smo s slovenskimi reprezentanti, med katerimi je bil tudi Mitja Kunc iz Črne na Koroškem. Sicer v veleslalomu ni dosegel rezultata, ki si ga je sam in mi želel, zato pa nas je toliko bolj presenetil s četrtim mestom v slalomu. To je najboljša uvrstitev kakega Korošca doslej na tej športni prireditvi vseh prireditev in lahko smo na našega Mitjo ponosni še pa še. Pa ne samo na to, kar je dosegel v slalomu, njegov kompleten nastop je lahko njemu in nam v ponos.

Turizem kje si?

Tako so se vprašali na Muti na nedavnem letnem občnem zboru muškega Turistično - olepševalnega društva.

Na Muti namreč ugotavljajo, da še do danes niso dosegli niti stanja, ki je tu bilo po drugi svetovni vojni. Takrat smo imeli vsaj nekaj dostojnih gostiln, bila je hrana, med njimi kar poznane kuhinje in skoraj v sleherni boljši gostilni tudi obvezno soba ali dve s posteljami, da o takoimenovani boljši sobi ne govorimo.

Res je, da je današnji turist bolj zahteven; pa se še o tem ne moremo prepričati, saj nimamo v kraju ponuditi, če izvzamemo gostišče "Urška", skoraj ničesar, niti za prehrano, še manj za nočitve.

V sami ureditvi kraja so lani zopet dosegli nekaj vidnih izboljšav. Kar lepo število hiš je bilo prijetno urejenih, podelili

so priznanja, prvič pa je med že zadovoljivo urejeno okolico prišel tudi stanovanjski blok na Spodnji Muti.

V letošnjem programu je na prvem mestu načrtna ureditev kraja, za kar bodo pridobili ureditveni načrt in po tem se bo delalo.

Treba pa se bo odločiti, kako ohraniti lep drevored, kako speljati pešpot proti Spodnji Muti, kako proti pokopališču. Veliko bo še potrebno dela in morda tudi kakšna kazen, da bodo posamezniki le pričeli smeti odlagati na prava, za to določena mesta. Vsaj tega na Muti ne manjka, tu je namreč že takoimenovano "občinsko odlagališče", ki tudi kliče po boljši urejenosti, sprotne zasipavanju in ureditvi okolice.

V novi odbor so uspeli vključiti ljudi iz celotnega območja, ki pa ni malo, saj obsega območje Pernic, Jermeja in Sv.Primoža, do Gortine, lepe in rastoče vasi. Posebno poglavje so fasade, družbene, najemniške in redke zasebne. Društvo bo terjalo ureditev. Sicer pa bo Muta letos še vedno veliko gradbišče in se bo dalo marsikaj urediti tako, da bo lepo, ljudem prijetno in vsestransko uporabno.

K.valtl

MINISTER OSTREC V PODGORJU

Na povabilo kmečkega gibanja pri občinskem odboru Krščanskih demokratov Slovenj Gradec se je minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano dr. Jože Ostrec srečal s kmeti v Podgorju. Potem, ko je minister vsem zbranim spregovoril o strategiji slovenskega kmetijstva, so mu kmetje v razgovoru potožili o svojih problemih in težavah.

Kmete ta hip najbolj žulijo gozdne ceste, ki so v izredno slabem stanju, ponekod pa že skoraj neprevozne. Veliko govora je bilo tudi o štipendiranju kmečkih otrok. Kmetijski minister pa si je ogledal tudi kotnikovo kmetijo v Gornjem Razborju, kjer je gospodar kmetije Feliks Knez dr. Osterca seznanil z življenjem in delom hribovskega kmeta.

F.J.

UGLAŠEVANJE KLAVIRJEV

Lojze Hrastnik
Na Šancah 56
Ravne na Koroškem
Tel.: 0602 20 148

Uglašujem, popravljam in generalno obnavljam vse vrste pianinov in klavirjev.

PREPIH

STANISLAV MAKUC RAZSTAVUJA

Februarja je bila otvoritev slikarske razstave v gostišču pri Štoparju, na Poljani pri Prevaljah. Ne naključno, saj je tu že tradicija, da vzpodbujajo in gojijo amatersko kulturno dejavnost. Tako omogočajo domačinom in sokrajanom, da predstavijo svoja umetniška izražanja. Prirejajo literarne večere, kjer mlajši, še ne uveljavljeni koroški ustvarjalci berejo oziroma recitirajo svoja dela.

Ob otvoritvi razstave slikarja iz Mežice Stanislava Makuca je v nabito polnem gostišču potekal tudi priložnostni kulturni večer.

Uvodne besede je izbrano podal g. Jure Smko. Orisal je rast iz razvoj razstavjalca. Makuc se intenzivno ukvarja s slikarstvom

od leta 1986. Njegov vzornik in mentor je g. Leander Fužir, že priznan slikar Koroške.

Makuc je razstavil predvsem motive iz narave - olje, platno in akvarele. Milena Cigler in Vančy iz Dravograda sta prebrala nekaj svojih del. Za bogato dekorativno uokviritev slik pa sta poskrbela Irena in Ernest Mazej.

Če vas bo pot zanesla mimo Poljane, se le oglasite pri Štoparju. Poleg dobre hrane in izbrane kapljice si boste lahko ogledali še razstavo. Če pa bi se le stežka ločili od prelepe koroške idile, pa si katero od slik lahko tudi kupite, in vas bo prav v vašem domu razveseljevala z svojo lepoto.

Vančy

POHORCI NOČEJO V REZERVAT

Čeprav se mnogim dvigne pritisk, kadar se omenjajo dogodki med letom petinštirideset in devetdeset - zdaj je bolj modna Marija Terezija - je zanimivo, da so leta '42 nemški vojaki uničili Pohorski bataljon, danes pa se zahodni Pohorci iz popolnoma drugega razloga sprašujejo: Ali nas hočete iztrebiti, nas videti v rezervatu kot Indijance?

Gre za projekt razglasitve Pohorja kot regionalnega parka, ki bi bil podobno kot nacionalni Park triglavskega pogorja zaščiten. Milejši ukrepi bi veljali tudi za poseljeni pas kot je Ribnica, Josipdol in Lehen. Kot je Pohorcem razložil direktor Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine Matjaž Jež, bi naravovarstvena zaščita tega dela pohorja pomenila omejitve pri rabi kemičnih sredstev in gnojil, ohranjanje bi se morale etnološke značilnosti, gozdne živali pa bi morale imeti mir v času parjenja. V času ljubezni divjih kur bi morali mirovati traktorji in žage.

Ironija je v tem, da zaščita okolja povzroča ogroženost ljudi, kot je bilo razumeti domačina Janka Grubelnika, ki je dejal: "Če

boste zaostrovali, nas boste iztrebili."

Dejstvo je, da se je v zadnjih tridesetih letih prebivalstvo s tega dela Pohorja vztrajno odseljevalo. Ribnica je nekoč imela več kot sedemsto učencev, danes jih ima samo še sto-petdeset. Zahodno Pohorje pa je v nasprotju z vzhodnim ostalo nerazvito. Zavarovanje bi pomenilo, da tega razvoja tudi v prihodnje ne bo, zdajšnji zazi-dalni načrti pa bi potemtakem ostali brezpredmetni. Tisti, ki gospodarijo na svoji zemlji, so v skrbeh, kako bi smeli po novem gospodariti z lastnimi gozdovi, ki so glavni vir dohodkov, kakšne omejitve bi segle do lovcev in kdo bo pravzaprav odločal o njihovem prihodnjem načinu življenja.

Bojijo se, da bi jih naravovarstveni ukrepi sunili v rezervat, pri čemer bo na njihovi strani več dolžnosti kot pravic. Prepustiti se volji poslancev, ko bo enkrat zakon v skupščinski proceduri, se jim zdi jalov posel, zato hočejo sami sodelovati pri odločanju o pogojih varovanja tega dela Pohorja še pred poslanci.

Z.S

KOROŠKI UTRIP

JAVNA RAZGRNITEV LOKACIJSKEGA NAČRTA

Radeljska vlada je na zadnji seji sprejela sklep, da se čez dober mesec v Radljah javno razgme osnutek lokacijskega načrta za rekonstrukcijo radeljskih klancev in obvoznico Radlje na M-3.

Osnutek lokacijskega načrta bo javno razgmen v prostorih oddelka za gospodarstvo občine Radlje in Krajevne skupnosti Radlje. V tem času bodo lahko občani ustno ali pisno posredovali pripombe oddelku za gospodarstvo občine. V času razgmitve bo tudi javna obravnava osnutka lokacijskega načrta. Trasa obvoznice zaobide radeljske klanec, gre preko stadiona in se za črpalko priključuje na obstoječo magistralko.

LEGALIZACIJA ČRNIH GRADENJ

25. februarja se izteče rok za javno razgmitve akta legalizacije črnih gradenj s predlogom odloka. V občini Radlje je 18 investorjev prijavilo črne gradnje oziroma nedovoljene posege v prostor.

Izmed teh je 10 takšnih, katerih poseg ni v nasprotju s sprejetimi akti in jih lahko legalizirajo brez legalizacije, 8 posegov pa je potrebnih posebne obdelave in sanacije. Podrobnejše urbanistične, oblikovne in druge pogoje bodo določili v odloku.

ŠE EN SEMINAR

"Kako ravnati z ljudmi, ki nam gredo na živce" je bila tema strokovnega seminarja ameriškega profesorja Stevena Haslama za socialne delavce in psihologe v koroški regiji. Prof. Haslam ni bil prvič pri nas, s svojimi svobodnimi in praktičnimi temami je obiskal učitelje in strokovne delavce že prej v seriji nastopov po Evropi. In kako ravnati s tistimi, ki nam gredo na živce? Vsak izmed nas se bi moral ob konfliktnih situacijah najprej obrniti vase in pri sebi poiskati vzroke neugodnih odnosov. Šele nato je potrebno iskati skupne vzroke in se izogibati posledicam. Predvsem pa je pomembno ljudi okoli sebe najprej razumeti, kar pogosto enačimo s strinjanjem. Torej razumeti, še ne pomeni strinjati se.

TELEFON V STISKI za otroke
in odrasle
0602 / 23 999, 23 004
sreda: 17 - 19^h
pon.-pet.: 12 - 13^h
pod šifro: "PRIJATELJ"

PARO

d.o.o.

partnersko podjetje

carinska cona Dravograd

Otiški vrh 25a

62370 Dravograd

tel.: 0602 44 131

fax: 0602 41 631

KOROŠKI

97,2 FM Radio

SLOVENJ GRADEC

vsak dan...
...ves dan

Tel.: 0602 41 818,

41 245,

fax: 0602 42 600

ANTENSKI SISTEMI PAČNIK

Čečovje 5, Ravne na Kor., tel.: 0602/23-471,

mobitel: 0609/619-074

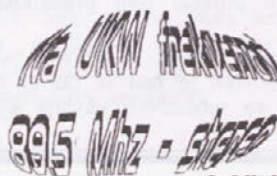
NUDIMO VAM:

- INDIVIDUALNE SAT. SISTEME
- SAT. SISTEME ZA: 2,4,6,8 STRANK
- VSE VRSTE TV IN RADIJSKIH ANTEN
- OJAČEVALCE S PRIBOROM
- MONTAŽA VSEH VRST ANTEN IN OJAČEVALCEV /ELEKTRONSKA NASTAVITEV
- DOGRADITEV KANALA 52 /TV VELENJE
- UGODNA PONUDBA AKUSTIKE
- BREZOBRESTNI KREDITI

ŽE 32 LET SMO Z VAMI

**RADIO
RADUE**

Pokličite

RADIO RADUE!

Koroška cesta 2, tel/fax 0602/71-170

Slišite nas:

ob torkih	med 13.30 in 15.30
ob četrkih	med 16.00 in 18.00
ob sobotah	med 09.00 in 11.00
ob nedeljah	med 10.00 in 14.00

TRGOVSKO PODJETJE

KOROTAN

Ravne na Koroškem
Čečovje 6

Tel.: 0602/22-711, 21-476

Fax: 0602/23-296

TP "KOROTAN" Ravne na Koroškem vam v svoji prodajni hiši "TP KOROTAN" VEGROS Ravne nudi izjemno ugoden nakup **posezonskega blaga** po znižanih cenah.

Za prihajajočo pomlad pa smo vam pripravili **veliko izbiro gorskih koles** proizvajalca **BIRIA** - ZR Nemčija po konkurenčnih cenah in **prodajo na 3 čeke**.

Gorska kolesa pa boste lahko izbrali in kupili tudi v baši poslovalnici
Gradbeni material Prevalje

Se priporoča

kolektiv TP KOROTAN

Piše: Tone Sužnik

Neizpodbitni slovenstva pokazatelji so brezdvoma govorica ljudi - narečje, pa naj je prepleteno s spačenkami - je literarna rast - bujnejša je, bolj potrebuje duhovno moč naroda - je zgodovina njena, slednjič so neizbrisni sledovi slovenstva v ledinskih in krajevnih imenih.

Korenine slovenstva Koroške

O VELJAVNOSTI SLOVENSKE BESEDE NA KOROŠKEM

Samemu rojstvu slovenske besede je Koroška botrovala.

"Et'e bi ded nas ne s'grešil te w weki jemu be žiti..."

Okrog leta 950 so nekje na Koroškem zapisali naše "Brižinske spomenike".

Upravičeno domnevajo, da so ta tri slovenska besedila, del obsežnega kodeksa iz Freisinga nad Münchenom, nastala na osnovi starejših predlog. Nekateri domnevajo, da so Brižinski spomeniki več ali manj nastali pod vplivom velikomoravske tradicije Cirila in Metoda (Isačenko, Tomšič).

S Hotimirom, slovenskim krščanskim knezom (753 - 769?), se je vključila Karantanija v krščanski evropski prostor. Cerkevno je spadala Karantanija pod Salzburg. Že v času Hotimira so prišli misionarji in za njimi škof Modest (u. 765/767) kot namestnik salzburškega škofa. Med duhovniki je že morda bil kak domačin / Karantanec in morda lahko prav med prvimi domačimi duhovniki vidimo pisca Brižinskih spomenikov. Dom-

nevajo, da so le - ti nastali v okolici kraja nad Spitalom St. Peter im Holz / St. Peter v lesu.

V bližini je bil do približno leta 600 škofijski sedež v Teurniji in je povsem verjetno, da se je v okolju ohranila pisna večšina.

Najprej je bil, tako trdijo zgodovinarji, le rahel naval Slovenov - prišli so s severa in so živeli ob Krščanski Teurniji.

Središče krščanstva v Karantaniji je bila Gospa Sveta, katere začetnik je bil škof Modest.

"V veliko škodo slovenskemu duhovnemu razvoju namreč Benediktinski menihi niso dobili prilike, da bi se bili naselili na Slovenskem v času, ko so bila narodna tla še strnjena..."

In tako si na Slovenskem tudi niso izoblikovali jedra nove krščanske slovenske kulture in civilizacije. Žal pa Hotimir samostanom ni dal možnosti, da bi se razvili na popolnoma slovenskih tleh in to v času, ko je bila slovenščina še tako krepka po izrazu in čista po

besednem zakladu, kakor se nam kaže... v spovednih obrazcih in pridgi iz 9. stoletja, ohranjenih v freisinskih spomenikih..." (Bogo Grafenauer)

Ustoličevanje

Nekateri zgodovinarji (Gruden, Kos) so celo tipali slovenske korenine pri grofici Hemi Krski pa tudi pri njenem možu Viljemu. Živela sta v 10/11. stoletju.

Slovenska govorica je bila tudi govorica znamenitega obreda pri ustoličevanju. Opat Janez Vetrinjski je popisal v svojem delu Liber certarum historiarum (1342 ali 1343) ustoličevanje vojvode Majnharda IV. leta 1286 in pravi: "...rusticus autem super lapidem sedens Slavica proclamabit..." (kmet, ki sedi na kamnu, pa bo zaklical v slovensščini...) Tudi pesnik Otokar iz Geule v svoji pesnitvi "Ostereichische Reimchronik" (med 1306 in 1308) omenja ustoličevanje Majnharda Tirolskega "die von altem rehte" in nadaljuje "windisch rede soll er phlegen".

V srednjem veku je bil slovenski jezik čislán tudi med plemiči na Koroškem, v kolikor že niso imeli vsaj delno slovenske korenine. Dr. Jože Šavli meni, da je plemstvo v Karantaniji nosilec slovenskega političnega izročila dežele, to je njene stare državnosti. (glas Korotana / 12, 1987, str. 69)

Znan je slovenski pozdrav vojvode Bernarda Spanheimskega pesniku in vitezu Ulrichu Liechtensteinskemu pri Vratih (Torl) leta 1227, kakor je sam zapisal v svojem epu Vrowen Dienst:

"Der furste und die gesellen sin mich hiezen willkomen sin ir gruoz gegen mir alsus, - buge waz primi, gralva Venusx-"

O veljavnosti slovenskega jezika na Koroškem piše tudi Leopold Steinreuter v delu Osterreichische Chronik von den 95 Herrschaften iz okoli

1394 - citirano po Šavliju, GK 12/87.

To pravico ima koroški vojvoda: kdorkoli ga sovražno obtoži pred cesarjem, mora on odgovarjati le v slovenskem jeziku, to je potrdil tudi kralj Rudolf." Podobno beremo v Švabskem ogledalu (Schwabenspiegel) iz 13. stoletja. Jakob Unrest, župnik in koroški zgodovinar, v svojem delu Chronicon Carantiacum (ok. 1480) med drugim piše: "Od nekđaj so imeli vsi koroški vojvode svoboščino, kadar so bili zatoženi ali obtoženi pred rimskim cesarjem ali kraljem, so se zagovarjali v slovenskem jeziku. Zato je Koroška zares slovenska dežela. To je tudi potrdil sveti cesar Henrik." (prevod B.G.)

Da je imela slovenščina na Koroškem vsaj delno pravniško veljavo, nam priča obrazec slovenske fevdalne pri-sege (Juramentum Sclauonicum) iz leta 1637.

Morda je prav iz te zgodovinske klime Hieronim Megiser, doma iz Stuttgartarja, rektor stanovske gimnazije v Celovcu, poznal vrednost slovenskega jezika in jo je uvrstil v svoj štirjezični slovar - Dictionarium quatuor linguarum (1592), poleg nemščine, latinščine in italijanščine. "Sloves slovensčine ni bil tako neznamenit, če je tujec med tri stare svetovne jezike uvrstil tudi našega". (Mirko Rupel)

Še v 18. stoletju so nemški plemiči podpirali slovenske tiske. Deželni glavar grof Goes je denarno podprl ponatis Megiserjevega slovarja (1744), pa tudi Gutsmannovo slovensko nemški slovar - Windisches wörterbuch, 1789, v 19. stoletju se začno uveljavljati narodnostna načela, vedno bolj nemštvu v prid. Vsekakor je treba priznati prijaznost celovških ordinarijev do Slomškovih pobud jezikovnih tečajev v bogoslovju, predvsem pa podpori ustanovitvi Mohorjeve družbe, ki je resnična "mater et magistra" Slovincem na Koroškem.

LITERATURA MORA BITI SUBVERZIVNA

**ZALOŽBA, KI SE ZAVEDA SVOJEGA POSLANSTVA - ČE HOČEŠ, DA TE
VZAMEJO RESNO, MORAŠ IMETI HIŠNE AVTORJE**

Založba Wieser iz Celovca, ki gre letos v svoje sedmo leto, je brzkone fenomen avstrijskega založniškega trga. Ob njenem rojstvu ji je najbrž le malokdo prerokoval dolgo življenje. V politično in tudi sicer zahtevnem avstrijskem prostoru najbrž ni kar tako izdajati knjige v dveh jezikih, od katerih je eden slovenščina.

Vendar: prerokovalci so se zmotili. Založba se lahko pohvali s 15 do 20 novimi naslovi v slovenskem jeziku letno, v nakladi okoli 2000 izvodov ter 20 do 25 naslovi v nemškem jeziku, s poprečno naklado blizu ali celo preko 10.000 izvodov. Vrh vseh morajo vrsto knjig - tako v nemškem kot slovenskem jeziku - enkrat ali dvakrat ponatisniti, saj zelo hitro poidejo.

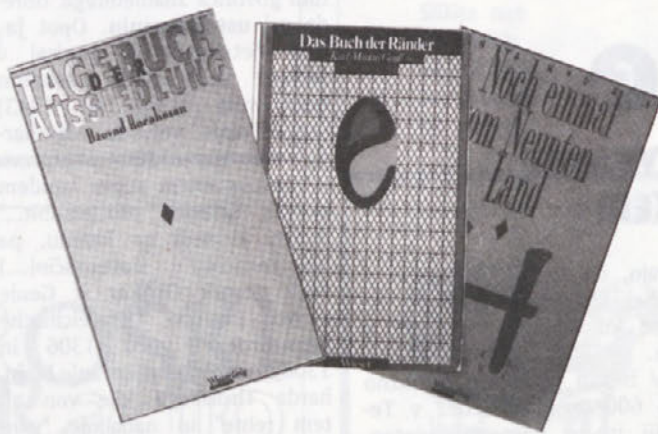
GRADITI NA UVELJAVLJENEM

Zatorej je povsem razumljivo, da bodo pri založbi tudi v bodoče gradili zlasti na starih, uveljavljenih in uspešnih temeljih. Čeprav - vsaj na slovenskem trgu - ne gre vedno vse tako kot bi moralo.

"Na primer naša esejistična serija Moskito," pravi založnik Lojze Wieser. "Po eni strani je sicer zadela v črno, po drugi strani pa je razmišljanje v delu slovenske javnosti tako obremenjeno z nekaterimi dogodki novejšega časa, da se mnogi nočejo ukvarjati s tematiko blizu nas. Torej z Bosno, Hrvaško, Srbijo in drugim. To so potrdile tudi številke. Ljudje, ki so pred nedavnim doživeli neke travme, zdaj takšne teme odlagajo. Po nojevsko tiščijo glavo v pesek in se ne želijo soočiti s temi vsebinami. Zlasti me je šokirala novica iz nekega časopisa, da naj bi 27 ali 30 slovenskih parlamentarcev podpisalo neko resolucijo proti toleranci. Če to drži, potem lahko rečem, da je slovenska družba zašla v neko čudno, nevarno polariziranje. Naša

založba bo proti temu zanesljivo delala - tako, kot že v minulih letih. To bomo storili tako, da bomo še bolj prikazali raznolikost kulturnega izražanja tega prostora. Kajti, če mora literatura biti kaj, mora biti subverzivna."

To velja tudi za knjigo bosanskega pisatelja Dževada Karahasana Dnevnik selitve, ki je izšla oktobra lani v nemškem jeziku. Knjiga je bila v slabih dveh mesecih razgrabljena in zdaj pripravljajo njen ponatis.

Faksimile naslovnice nekaterih zelo odmevnih Wieserjevih knjig v zadnjem času.

TRI KNJIGE

Seveda Lojze Wieser tega ne trdi kar tako iz zraka. Njegovo razmišljanje potrjujejo nekatere knjige, ki so izšle v zadnjem času.

"Na primer knjiga Maličja," nadaljuje založnik, "Albanski Ghandizem. Ena najznamenitejših zbirk. Kratka analiza stanja na Kosovu. Njenega izida množična občila skorajda niso zabeležila. V prodaja ni bila kdovekaj zaželjena. To seveda velja za slovenski trg. Na nemškem trgu pa je bilo prav obratno: serija Moskito ali Die Kleine Reihe, kot ji pravimo na nemškem trgu, je zadela povsem v polno."

"Lahko pridam še knjigo Bogdana Bogdanoviča Mesto in smrt, ki smo jo izdali - prav tako v nemškem jeziku - lani marca. Po šestih mesecih je bila razprodana, tiskali smo drugo naklado, ki gre spet proti koncu. Obe knjigi sta v nemškem prostoru imeli najboljše ocene in kritike. In če dodam še knjigo Petra Mandkeja Pogovori, ki jih je imel z Jožetom Horvatom, lahko rečem, da so bile brzkone to tri naše najuspešnejše knjige lanskega leta," dopolnjuje Lojze Wieser.

HIŠNI AVTORJI

Čeprav je paleta avtorjev, ki so že objavili - ali pa objav-

ljajo prav zdaj - svoja dela pri Wieserju, zelo široka, je vendarle očitno, da je nekaj avtorjev tudi hišnih. To pomeni, da so kot nekakšne zvezde stalnice in da njihova dela ne manjkajo v nobenem izmed četrletnih in seveda letnih programov. Jasno je, da gre za zavestno usmeritev.

"Da, povsem ste zadeli moja razmišljanja," pravi Lojze Wieser.

"Mislim, da - če želiš nekemu programu dati svoj profil in značilnost - ni dovolj, če imaš le določeno filozofijo in pogled na kulturni razvoj. Imeti moraš hišne avtorje. Florijan Lipuš je na primer že od vsega začetka z nami. Podobno velja za Draga Jančarja, Milana Jesiha, Aleša Debeljaka, Cvetko Lipuš, Katarino Marinčič, Berto Boletu, če jih naštejemo le nekaj. In seveda je tukaj še Peter Handke, kot eno izmed vodilnih evropskih pisateljskih peres."

IZ LETOŠNJEGA PROGRAMA

Seveda se vse te stalnice poznajo tudi v letošnjem programu Založbe Wieser. Ne gre zgolj za usmeritev na prej omenjene hišne avtorje, marveč tudi za pritegnitev vrste novih pisateljev iz držav nekdanjega vzhodnega bloka in bivše Jugoslavije. Levji delež pa bodo vendarle nosili domači avtorji in nemško pisavi pisatelji.

"Da, brzkone je med njimi Aleš Debeljak s knjigo Temno nebo Amerike. To je sicer ponatis, ki je izšel že prej pri neki drugi založbi, vendar je bil takoj razgrabljen. In druga knjiga istega avtorja Pogin idolov, ki je nekakšna esejistična razprava in pogled na položaj v nekdanji Jugoslaviji. Tu je še knjiga pesmarica Janija Oswalda, ki ga poznamo kot koroškega kritičnega pesnika. Med prevodi naj omenim delo Roberta Musila Der Mann Ohne Eigenschaften in Roberta Schindela z delom Gebuertig. In konekncev še nova besedila Lenardiča in Štefaneca, tako da se bo kar nekaj dogajalo," je sklenil Lojze Wieser.

Tomislav Ivič

Uspešno se nam je predstavil

KOROŠKI PLESNI ORKESTER BIG BAND OTA VRHOVNIKA

Po 25. letih smo na Koroškem znova lahko slišali prijetne zvoke swing, jazz in plesne glasbe na promocijskem

Oto Vrhovnik

koncertu Big Banda Ota Vrhovnika in bili presenečeni nad odličnim zvenom tega orkestra, ki je s tem zapolnil in obogatil glasbeno ponudbo v naši regiji in gledalcem ponudil obilo užitkov.

Ne boste verjeli, samo trije dnevi so bili odločujoči za nastanek tega orkestra, kar dokazuje, da na Koroškem imamo veliko izvrstnih glasbenikov, predvsem mladih in ambicioznih. Ideja je v Otu Vrhovniku (domačin, glasbenik, profesor na visoki dunajski šoli za glasbo, mojster oz. mag. na saksafonu) zorela že več let, pravi zagon ideji pa je dal Pavlek Štumberger, ki je v Big Bandu igral na Koroškem v 70. letih in že takrat navduševal glasbeno občinstvo. Vsemu je botrovala tudi podpora občine Slovenj Gradec in pripravljenost mladih glasbenikov, da se preizkusijo in dozorijo na tem področju glasbenega udejstvovanja.

Na promocijskem koncertu nas je Big Band navdušil z obilico skladb znanih avtorjev plesne, filmske in gledališke glasbe, uživali smo ob zanimivih solističnih nastopih Ota

Vrhovnika, Matjaža Isaka, Sama Kolarja, Primoža Terglava in Davorina Čeplaka, z izvrstnimi aranžmaji članov orkestra - Pavleka Štumbergerja in Ota Vrhovnika - pa so dokazali, da so zreli za delo v prihodnosti tega orkestra. Orkester, kar so mnogi glasbeniki med občinstvom potrdili, je zazvenel polno in zrelo. In ravno zato so njihovi cilji v bodoče dosegljivi. Želijo čimveč nastopov v Koroški regiji, samostojno kaseto bodo izdali še pred poletjem, sredi poletja nas bodo navduševali sredi Slovenj Gradca in še kje, obe taji nam tradicionalni novoletni koncert (23.12.), nastopili pa bodo tudi v TV oddajah. Big Band želi v svoje nastope vključiti tudi znane slovenske soliste, tudi domače, koroške in kar je tudi pomembno, ob

Tako imamo izvrstne glasbenike, v sestavi BIG BANDA igrajo: Matjaž ISAK, Damjan VAJDE, Samo KOLAR, Andrej ŠMON in Lenart BREC na saksafonih; Primož TERGLAV, Martin ŠMON, Jani REPNIK in Marko REPNIK na trobentah; Davorin ČEPLAK, Marjan KOTNIK, Miha ŠULER in Samo LIPOVNIK na pozavnah; Pavlek ŠTUMBERGER na kitari, Beno PIRNAT na bas kitari, SONJA POGAČ na el.klavirju, na bobnih Danilo KARLIN, saksofon in dirigent OTO VRHOVNIK.

Big Bandu bomo v živo lahko tudi plesali. Tako se bomo lahko ponašali s plesnim orkestrom, ki nam bo v ponos, zapolnjeval pa bo že dolgo želeno glasbeno praznino. Da je promocijski koncert v slovenjegraškem Kulturnem domu tako uspel, se zahvaljujemo mnogim sponzorjem, ki so pokazali interes in poslušanje, predvsem pa ne gre zanemariti velike vloge Gec d.o.o. Slovenj Gradec, lastnika Rudija Jeseničnika in Iva Radoševiča, ki sta z ozvočenjem

poskrbela, da je Big Band zazvenel do slehernega obiskovalca koncerta tako, kot je to treba za profesionalni orkester. Nastali so že prvi posnetki, orkestru pa se ob obljubljeni podpori občine Slovenj Gradec in posameznikov obeta lepa glasbena prihodnost, za katere užitke tudi gledalci in poslušalci ne bomo prikrajšani.

Pa uspešno glasbeno prihodnost!!!

Irena Fasvald

ROCKERJEM DOSTOJNO SCENO

Naj se naslov sliši kot predlog ali zahteva, oboje je pravzaprav uresničeno, saj se v Kulturnem domu Stari trg že nekaj mesecev dogajajo koncerti vsakršnih rock postav. Slovenj Gradec postaja bogatejši tudi na glasbenem področju, starotrška dvorana pa se že uveljavlja med koroškimi antidisco usmerjenci. Zasluge gredo Gregorju Guntherju, ki smo ga zmotili s spodnjimi vprašanji.

■ **Kako to, da si se lotil tega posla, ki zna biti precej nevhvaležen?**

"Že dolgo sem doma v takšni glasbi. Slovenj Gradec potrebuje takšno sceno, saj se mora takšna stvar razvijati vzporedno z rastjo mesta. Poleg tega si nihče ne želi mrtvila."

■ **Kdo vse je že gostoval, kakšen je bil obisk?**

"Od bolj znanih so igrali Hladno pivo, KUD Idijoti, 2227 in nazadnje Demolition group. Največ ljudi je bilo na Hladnem pivu in zadnjem koncertu, približno 500. Drugače jih pride do 300. To je kar v redu, poleg tega

pa nimamo nobenih izgredov. Tudi sosedi se ne pritožujejo."

■ **Kdo ti pomaga?**

"Kulturno društvo Stari trg je dalo na razpolago dvorano. Z njimi se zelo dobro razumem. Kulturno društvo Slovenj Gradec pa mi daje moralno podporo. Za ozvočenje skrbita Rudi Jeseničnik in Dušan Prosen."

■ **Torej si zaenkrat zadovoljen?**

"Kar dobro se razvija, čeprav profita ni. Toda važno je, da se nekaj dogaja in da bo tako še naprej."

■ **Koga nameravaš pripeljati v Slovenj Gradec v bližnji prihodnosti?**

"V petek, 18. februarja, bosta tu igrala It,s Not For Sale in Ego Malfunction. Za naprej pa se dogovarjam s Polsko Malco, Niet, Borghesio, upam tudi na koncert beograjskih bendov, ki naj bi imeli turnejo po Sloveniji, v igri pa so še Boye. Zdaj so koncerti vsakih 14 dni, če pa bi lahko bili vsak teden, potem bi bilo to ta pravo."

ROK TAMŠE

DIMNIKARSTKO PODJETJE RAVNE NA KOROŠKEM Tel.: 21 339

Z NAMI DO ČISTEJŠEGA ZRAKA, OKOLJA
IN PRIHRANKOV GORIVA

Spoštovane stranke!

Z Vašo pomočjo, razumevanjem in spoštovanjem predpisov ter navodil dimnikarske službe bomo tudi v tej kurilni sezoni z naše strani lažje skrbeli za čistejši zrak in okolje ter varnost Vas, vašega premoženja in zdravja.

VAŠI DIMNIKARJI

ZA DEŽJEM POSIJE SONCE, MAR NE?

Orli in ostali privrženci rokometnešev Preventa so bili že popolnoma obupani. Uprava slovenjgraškega kluba je napravila vse, da bi bili igralci kar najbolj zadovoljni. Očitno pa je šlo nekaj hudo narobe. Zvrstili so se katastrofalni porazi za letošnjo sezono, ki je na vsak način zgodovinska zaradi sodelovanja v evropskem tekmovanju in senzacionalne uvrstitve v četrtfinale pokala mest.

Štart v nadaljevanje prvenstva je bil pravzaprav pričakovan. Domači zmagi proti Goldstaru in Šeširju, zatem pa črna serija porazov v Ljubljani s Slovanom, doma z Omnikom Rudarjem, v Hrpeljah z Andorjem Jadranom, pokalna katastrofa v Litiji z Goldstarom in še ena izguba točk doma z Gorenjem.

Kdo bi po vsem tem pričakoval, da bodo lahko "ježki" nadoknadili poraz z devetimi goli v povratnem srečanju pokalnega četrtfinala. Zgodilo se je prav to. V dokaz športne neverjetnosti, upravičenega večnega športnega optimizma, ki je že prav nerazumljivo vel iz vodilnih ljudi v klubu. In prišlo je do zmage z desetimi goli razlike, pri vsem tem pa je "sodelovalo" litijsko moštvo, ki proti odlični igri Slovenjgradčanov ni zbralo niti približno zadosti idej, volje in poguma za obrambo prednosti iz prvega srečanja. Prevent je v polfinalu pokalnega tekmovanja in če mu žreb ne nameni celjske ekipe, je spet na pragu uvrstitve v evropsko tekmovanje za naslednjo sezono.

Zakaj je prišlo do preobrata v igri Preventa? Po apatičnosti igralcev, ki je bila vse večja iz poraza v poraz, je prišla tekma, ki so jo lahko igralci odigrali sproščeno. Potrebno je bilo res samo odigrati najbolje in zmagati. Prednost devetih zadetkov se je zdela neulovljiva, z njo tudi pokalni polfinale, zatorej so morali Matovič, Mauc, Štrigl. Soršak, Leskovšek, Barl, Levč. Boštjan Doberšek in ostali le najti sami sebe in si dokazati, da serija porazov ne more biti večna.

Matovič je branil fenomenalno, izkazali so se Barl, Štrigl in Mauc, za junaka te "preobrazbe" moštva pa lahko proglašimo Leskovška, ki je po sedenju na klopi dobil priložnost, jo maksimalno izkoristil in dal vsem vedeti, kdo so in kakšno vlogo želi sam igrati v tej ekipi. Je to pokazal dovolj jasno in odločno? Spomnimo se, da je ta isti Leskovšek bil v lanski sezoni tvorec najpomembnejšega rezultata v Ljubljani proti Slovanu, ko so se Slovenjgradčani uspeli uvrstiti v polfinale play - offa in potem naprej v evropski pokal. Seveda ne gre zanemariti deleža ostalih igralcev, toda on je bil prav v tistem trenutku "numero uno". In tokrat se je ponovilo.

Kaj bo s prvenstvom? Prevent je na sramotnem desetem mestu. To dejstvo lahko označite kakorkoli drugače, če pa vsaj malo poznate slovenske rokometne razmere, se boste s to kratko oceno strinjali. "Ježke" čakata še dva gostovanja (Ajdovščina in Ribnica), doma pa bodo igrali še z Veliko Nedeljo in Dravo. Osmo mesto na razpredelnici po regularnem delu še prinaša sodelovanje v play - offu, moštvo pa je obsojeno na poraz, saj dobi za nasprotnika Pivovarno Laško.

Tako je potrebno "uloviti" vsaj sedmo ali šesto mesto, ki dajeta realne možnosti za napredovanje v drugi krog končnice. Prevent mora zaigrati na vso moč, na roko pa mu bodo morali iti tudi rezultati tekmecev za omenjeni mesti. Spet je možno prav vse, saj gre - ne pozabite tega - za slovenjgraško moštvo.

Jože Kozmus, prvi mož glavnega pokrovitelja rokometnešev iz mesta miru, si je, o tem ne gre dvomiti, globoko oddahnil po uvrstitvi v polfinale pokalnega tekmovanja. Izkušeni gospod v poslovnem svetu se je zdaj znašel na sceni športnih peripetij, znatni pa je, da je s klubom dobesedno zaživel. Kaj boljšega si rokometni tabor ne more želeli, seveda pa je bila ta prava negativna lekcija pokrovitelju zadosti prepričljiva, da kaj takšnega preprosto noče več doživeti.

Če je minulo dogajanje temelj nove faze gradnje še enega slovenskega rokometnega velikana, potem hvala Bogu, da je do njega prišlo.

Rok Tamše

radio alfa
PRVI KOMERCIALNI RADIO PRI NAS

radio alfa 3000
REDAKCIJA IN STUDIO
Cankarjeva 1
62380 SLOVENJ GRADEC, p.p. 92
telefon: 0602 41-630
telefax: 0602 41-244

radio alfa 4000
PROPAGANDNA AGENCIJA
Efenkova 61
63320 VELENJE
telefon: 063 851-788
telefax: 063 851-788

VAŠ SOPOTNIK V POSLOVNEM SVETU

107,8 MHz

MEŽICA RUŠI KULTURO

Kaj je bistvo kulture? Če bi meni kdo postavil to vprašanje, bi se nad njim globoko zamislil. Ni tako enostavno odgovoriti, kot bi si kdo na prvi pogled predstavljal.

Ker je večkrat tako, da je težko opredeliti, kaj kakšna stvar je, bom vprašanje obrnil in skušal odgovoriti, kaj kultura ni.

Pa še sedaj si ne domišljam, da bom zadel žebliček na glavo, predvsem zato ne, ker tisto, o čemer bom spregovoril, ne morem narediti nepristransko. Globoko v meni namreč še vedno tli boleče spoznanje, da sem bil skupaj s še desetimi igralci dramske skupine KUD Leše v petek, četrtega februarja, ob devetnajsti uri zvečer v Mežici priča, kako je na našo predstavo drame po noveli Prežihovega Voranca ODPUSTKI prišlo nič več in nič manj kot šest odraslih in dva otroka.

Petek zvečer ob devetnajsti uri, dan in uro torej, ki ju vsi, ki se le malce ukvarjamo s kulturo, imamo za idealno, kar se tiče prirejanja kulturnih prireditev.

Mislil sem si, vsaj trideset vas bo pa ja prišlo. No, pa ste me prepričali, da sem bil neverjeten optimist.... hvala za to spoznanje. Pa ne, da bi razmišljal brez osnove, kajti petnajst plakatov smo nabili in nalepili po vašem lepem mestu, razdelili po trgovinah in gostilnah sto vabil, ki ste jih mnogi prav gotovo dobili, če pa ste slučajno poslušali še radio Slovenj Gradec, ste našo obvestilo slišali tudi na radijskih valovih v rubriki Kultura vabi. Pa to še ni vse, osebno sem klical na osnovno šolo Mežica in povabil učence višjih razredov na ogled predstave, saj je igra prirejena po noveli pisatelja, o katerem bi prav ti učenci morali vedeti kaj več kot pa to, da se je rodil v Kotljah.

No, prijazna tovarišica mi je zagotovila, da bodo obvestili vse učence in da bo vse v redu.

Po vsem tem sem se pomiril in rekel: trideset vas bo prišlo. Miren sem bil še pet minut pred začetkom predstave. Saj je nemogoče, sem si govoril, da ne bo nobenega; pa ste me vrli Mežičani prepričali, da je pri vas vse mogoče.

Ena družina. Ima me, da bi jih osebno imenoval, a ker smo prijatelji, jih ne bom izpostavljal, kdo ve kako bi jih potem vsi ostali gledali, saj kar nekako ne bi več

sodili v vašo sredino. Ena družina in en starejši par. To je vse, kar je v vašem lepem mestu v petek, 4. 2., ob devetnajstih našlo pot do kulturnega doma, ki najbrž tudi zaradi tega propada.

To, da ga napolnite le tedaj, kadar je v njem kakšna veselica, je pa tudi že dolgo znano. Za to, pa mislim, so bolj priročne gostilne in hotel kot hram kulture.

Pa nimam nič proti veselici, le ne smejo ostati edina kulturna zabava (ali pa gledanje Santa Barbare). Če je to pri vas tako, in po mojih izkušnjah je, potem je z vami nekaj narobe, vi, meščani, vi bodoči občani

Žal bi mi bilo, če je bil kdo med vami ob tem prizadet. Nimam tega namena, četudi moje besede pikajo in, kot sem rekel, niso nepristranske. Pa vem, da se ne boste pustili motiti zaradi teh mojih besed.

Vi si že ne boste pustili, da bi vas odtrgali od televizij in da bi morali nekaj korakov do kulturnega doma gledat nekakšno igro od nekega Prežihana, ki niti slučajno ni bil Mežičan.... Če pa bi živel še danes in če bi recimo pisal o vas, potem bi, kot je nekoč že zapisal v svojem romanu Požganica, "Mežica zruši oblast ..", napisal: "Mežica ruši kulturo!"

Spomnim se, kako smo Lešanarji imeli včasih do vas kar nekak spoštljiv odnos, rudnik je dajal kruh mnogim z Leš in ko so vaši pevci nastopali pri nas, so nastopali vedno pred polno dvorano. Spomnite se tisti, ki ste prepevali pri nas, pa nas je trikrat (če ne več) manj kot vas...

Zamislite pa se le malo, ne zaradi nas in naše igre, saj si ne domišljam, da smo kvaliteta, kje pa... a povedali so mi, da tudi Celjsko gledališče napolni pri vas le dve, tri vrste....

Zamislite si, ali je to tisto, kar imenujete pri vas kultura...

Jaz vam pravim, da to ni tako.... pač pa je to zaplankanost, siromašenje življenja in kulturno uboštvo, ki bo v bodočnosti imelo posledice tudi v vašem osebem življenju, in vsaj zaradi njega se bi splačalo razmisliti.

Da pa ne boste osamljeni, veljajo te moje besede še mnogim v dolini, tudi na Prevaljah, Ravnah bi mnogi morali skloniti glavo in se potrkati po prsih ter zavzdihnuti Mea culpa...

Mlinar Rudi, KUD Leše

SGP KOGRAD DRAVOGRAD
P O D J E T J E
I G E M
O T I Š K I V R H

Oskrbimo vas s kvalitetnimi gradbenimi materiali po ugodnih cenah. Posebej še z:

- IZOFAS suhomontažno fasadno oblogo
- ukrivimo in polagamo betonsko železo
- vse vrste betonskih mešanice
- KO-TLAK plošče
- betonski zidaki in druga betonska galanterija
- separirani agregati
- kritina BRAMAC pod najugodnejšimi pogoji

SE PRIPOROČAMO

SGP KOGRAD DRAVOGRAD
GRADBENO PODJETJE
STAVBENIK
PREVALJE

IZVAJA VSA DELA VISOKE IN NIZKE GRADNJE, INDUSTRIJSKE OBJEKTE TER OBRTNIŠKA IN INŠTALACIJSKA DELA

MANT d.o.o.
HOTEL MERX

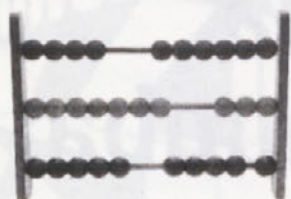
Naša ponudba:

- nočni klub: od 20⁰⁰ do 3⁰⁰ zjutraj
- vsako soboto ples z ansamblom DUO DAY
- v restavraciji vam postrežemo:
 - z okusno hrano
 - z velikim izborom pijač
 - z ekskluzivnim češkim pivom BERNARD

Telefon: 0602 - 23 - 861, 20 - 750

**NI LAHKO VODITI PODJETJA
ALI OBRTI BREZ
RAČUNALNIŠKE IN
PROGRAMSKE OPREME.**

SAOP
RAČUNALNIŠTVO

SAOP D.O.O., CANKARJEVA 72, 65000 NOVA GORICA, TEL. 065 27760 - centrala, FAX: 065 24 078

Cefizlju že na sledi

Dogodek, ki sem ga kanil dati na začetek tokratne črne kronike na Koroškem, je iz predalčka, v katerem je že nekaj podobnih. Pravijo, da imajo otroci in pijančki srečo, pa se je tudi tokrat vse verjetno prav zato tudi končalo dokaj srečno. Lahko bi bilo veliko huje. S trajnimi posledicami za kakšnega izmed sodelujočih.

In zakaj gre: skupina otrok se je na Javorniku na Ravnah na Koroškem igrala pri enem izmed svojih vrstnikov. Našli so zračno puško, nabojev zanjo pa ne, ker so jih starši spravili. Ker pa so otroci vendarle želeli streljati, so to poskusili z iglo. Uspelo jim je, pri tem pa so bili tako neprevidni, da se je pogruntavčina zarila v zadnjo plat enega izmed prisotnih otrok. Morali so ga odpeljati celo v bolnišnico, kjer so mu izstreljek odstranili. Če bi ne bilo tako nevarno, bi vse skupaj bilo lahko tudi smešno, saj si je igla našla pot prav tja, kamor bi bilo treba mlado družčino krepko nasekati, da si bi zapomnili za prihodnjic, ko se bodo spet nameravali iti izumitelje.

• Lastna nesreča

Več kot po riti pa bi bilo treba tiste - tudi teh primerov je na Koroškem vse več - ki bi iznadljivo radi "nategnili" kakšno ustanovo. Tudi tokrat sem namreč v policijskem zapisniku našel primer utemeljenega suma kaznivega dejanja goljufije. Dva Korošca sta želela zavarovalnici lažno prikazati prometno nesrečo, da bi enemu izmed njiju ne bilo treba plačati dobrih 140.000 sit za škodo na njegovem vozilu, ki jo je sam povzročil.

• Akcija

Sicer pa so v tem obdobju kot temeljna značilnost žal spet prevladovala prometne nesreče. Ena med njimi je terjala tudi smrtno žrtev. Kaj se nam lahko v prometu na Koroškem obeta v letošnjem letu, pa med drugim dobro ilustrira akcija prometne policije. Policisti Postaje prometne policije Slovenj Gradec so namreč 19.2. med 21. in 4. uro preverjali psihofizično stanje voznikov. Ponočno se je potrdilo, da Korošci nimajo nobenih predsodkov vinjeni sesti za volan. Policisti so ustavili kar okoli 448 voznikov motornih vozil, 52 voznikov je kršilo cestno prometne predpise, 34 voznikov pa so predali sodniku za prekrške. 54 voznikov je moralo "pihati", pri 33 pa je bil rezultat pozitiven -

torej so bili pod vplivom alkohola. Podatek, ki ne potrebuje nobenega dodatnega komentarja.

Če za konec tega dela omenim še, da se je v obdobju štirinajstih dni, ki jih zajemam, na Koroškem spet zgodil umor, da je bilo nekaj požarov in več kot običajno težjih delovnih nezdov, lahko sklepam, da luna tokrat nad Koroško ni bila v najboljšem položaju.

• Avtojeza

Ljudje so jezni na marsikoga in marsikaj. Tudi svojo jezo izživljajo na marsikateri stvari, ki ni ničesar kriva. Na primer I.Z., ki je osumljen kaznivega dejanja poškodovanja tuje stvari. Okoli 21. ure 20.2. se je namreč pošteno sprl z A.K.. In ker si, kot kaže, ni znal drugače pomagati ali ohladiti jezo, je stopil k nič hudega slutečemu "pejeku" svojega "sokregača" in ga potisnil proti hiši. Na ubogem pločevinastem konjičku je nastalo škode za okoli 10.000 sit, kar je za to znamko avtomobila skorajda totalka. I.Z. lahko poslej samo upa, da kakšen sorodnik ali večji brat pejeka ne bo sklenil maščevanja in svojo jezo pokazal tako, da ga bo "nabasal".

Podoben napad brcanja je imel tudi D.S., ki je utemeljeno osumljen, da je 30.1. huje poškodoval vrata F.K. in povzročil škode za dobrih 31.000 sit. Kako se bodo vrata maščevala, ne vem, lahko pa se primeri, da se bo D.S. zaradi takšnih in podobnih

nasilnih dejanj znašel "na oni strani vrat za zapahi".

Nekaj živega pa je najbrž želel poškodovati A.K. iz Slovenj Gradca, ki 23.2. okoli 22.30 na znak policista ni ustavil, temveč je celo zapeljal proti njemu, tako, da se je policist komajda rešil s panterkim skokom v stran. A.K. je vrhu vsega pobegnil, a so ga na srečo kmalu odkrili. Če se bo A.K. želel kolikor toliko cel izviti iz te zgodbe, se pred sodnika za prekrške ne bo smel pripeljati z avtom. Nikoli se namreč ne ve, koga vse bi še nameraval vzeti na muho s svojo mercedes zvezdo ali "nišanom".

• Igrice

Bolj zabavne in verjetno manj nevarne igrice pa se bo lahko šel NN, ki si je med 15. in 16. 2. postregel v Mladinski knjigi v Slovenj Gradcu. S police je namreč odnesel dve kaseti igrice Sega ter pet kaset za isto igro. Morda se neznanec počuti varnega, vendar pa ne ve, da imajo tudi policaji igrice, ki se imenuje "hop Cefizelj, te že imam!" Igra je preprostejša, ker zanjo ne potrebuješ kasete marveč zgolj "zvite lisice", teh pa policistom ne primanjkuje.

Da se prav zares že bliža pomlad, potrjuje dejanje NN, ki je med 5. in 10. 2. na smučišču

Poseka na Ravnah s snežnega topa odtujil 2x20 metrov električnega kabla. Povzročil je škode za dobrih 50 tisočakov. Bojda je storilca nekdo slišal, kako pred samim seboj opravičuje svoje dejanje: celo Srbi so morali onesposobiti svoje topove pred Sarajevom, jaz bom pa onesposobil tega, ki ogroža prebivalce Raven na Koroškem.

• Prežgano meso

Za prekaženje mesa obstaja bržčas več metod. Pri kmetiji v Breznem so sklenili to opraviti karseda temeljito. Tako, da so morali poklicati celo gasilce, da jim rešijo del gorečega gospodarskega poslopja. Kot se je pokazalo, je namreč do požara prišlo zaradi odprtega ognja v prekajevalnici mesa. Bodočim prekajevalcem je ta dogodek lahko v poduk: meso je treba prekajati in ne prežgati.

Kako lahko najbolje ujameš radijsko postajo Innsbruck? Odgovor je preprost: tako, da ukradeš avtoradio s tem imenom. Tako je storil tudi NN, ki je v noči od 15. na 16. 2. ukradel avtoradio Innsbruck iz vozila družine G. v Slovenj Gradcu.

T.I.

Sneg še grozi

Pomlad že krepko trka na vrata, vendar je še prezgodaj govoriti o tem, da nas je zima zapustila. V naših krajih se je že primerilo, da je sneg zapadel aprila in celo maja. Pa vendar upam, da je pričujoči posnetek zadji tovrstni v letošnji zimi. Vključil sem ga zato, ker je edino smrtno žrtev minulega štirinajst dnevnega obdobja v prometu na Koroškem terjala neprilagojena vožnja na zimskem vozišču.

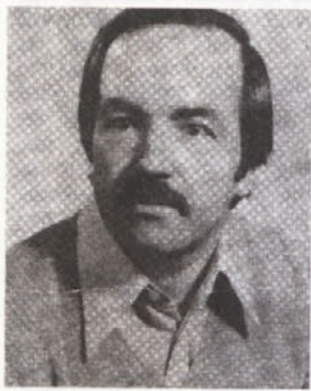
Pričujoči posnetek pa ni nastal na prizorišču omenjene nesreče, marveč na Poljani 13. 2., kjer je prav tako zaradi neprimerne hitrosti prišlo do nesreče, v kateri je nastala večja materialna škoda kar na petih vozilih.

Ob tem bi veljalo ponovno opozoriti, da tudi prihajajoča pomlad se sebi skriva pasti na cesti, najpompneje pa je, da zaradi manj zasneženih in ledenih cest preveč ne pritiskamo na plin, kajti tudi počasi se daleč pride.

In še opozorilo: minula zima je na Koroških cestah pustila hude posledice. Ogromno je spet udarnih jam, ki so prav tako lahko vzrok prometni nezgodi. Pazljivo torej in srečno vožnjo!

Foto: arhiv UNZ Slovenj Gradec

	PREPIH	NAŠ KONTINENT (TUJA PISAVA)	MESTO V VZHODNEM ALŽIRU	STEZA, ZNOJ	MESTO OB ČRNEM MORJU	KRAJ PRI POLJANAH	DEL ROKE	KRAJ V ZILJSKI DOLINI, BODENHOF	ZAVITEK, OMOT	STAROGRSKI KIPAR	RIMSKA 500	ENAKOVI SINOVI IZ SV. PISMA	POKLIC V GOSTINSTVU
								ČADEŽNIKO				KEM. SIMBOL ZA NATRIJ	
	PREBIVALKA KRAJA PRI PLANICI											ARABSKI ZREBEC	ODISEJEVA DOMOVINA
	OS. ZAIMEK			SANJE				NRAVO-SLOVJE					
	MESTO NA JV. ITALIJE			SPECIALIST ZA NOS				IZPUŠČAJ NA BRADI					
PREPIH		GLSBE NO DELO					TEHNIŠNI POKLIC V GRADBENISTVU						
		FRIGIJSKA BOGINJA					ČRNI PTIČ	MLEČNI IZDELEK					
SOLJ MLEŽNE KISLINE						GRŠKA ČRKA			RT NA JAPONSKEM OTOKU HONSU				
						DEL POHISTVA							
RAZLOG				RISKA PROVINCA V SR. EVROPI					PODIČ ZA SURENJE SADJA IN ŽITA	ST. PERZIJSKI KRALJ			
				NAJBOLJ ZNANA ŽUPANIČEVA PESEM						VRSTA SOCVETA			
SLOV. FILMSKO PODJETJE				PRVOTNA PREBIV. DOLOŽENEGA KRAJA								KATRAN	MLADA KRAVICA
RAJ. PARADIŽ				TURŠKI SEL NA KONJU				ZELIŠE				OSEBNI ZAIMEK	
												BORUT TREKMAN	
BOGO-ČASTJE				MIT. BITJE, KI V SPANJU TLAČI ČLOVEKA				PRIPADNIK AFRISKEGA IN AZIJSKEGA NARODA					
KRIZANKO SESTAVIL:	ANTON OCVIRK			ŽELATINA IZ ALG				LEPOTNA RASTLINA IZ RODA KOŠARIC					
	F. NOVAK												

ZANIMALO VAS BO

MISLINJSKO FUŽINARSTVO

Razvoj Mislinje je povezan z lego ob antični cesti Celeia Clatio - Virunum, vendar se pravi razvoj tega kraja prične konec 16. stoletja, ko začnejo obratovati prve fužine. Za začetke fužinarstva v Mislinji velja letnica 1724 in tako po proizvodnji kakor tudi po tržišču so bile mislinjske fužine najmočnejši železarski obrat na Spodnjem Štajerskem. Tri desetletja potem, ko so fužine pričele obratovati, jih je kupil Michelangelo Zois, oče slovitega mecena barona Žige Zoisa, ki je kasneje te fužine tudi sam nasledil. Prvo visoko peč je Mislinja dobila leta 1762. Zanimivo pa je, da so poleg surovega železa mislinjski fužinarji izdelovali tudi nekatere zahtevnejše izdelke, na primer za potrebe gradnje železnice Dunaj - Trst.

Železovo rudo za potrebe mislinjskih fužin so kopali v hribih Pohorja, v okolici Vitanja in v Razborju. Takrat pa se je na račun fužinarstva - pa tudi glažutarstva - razvilo oglarstvo.

Konec fužinarstva v Mislinji je bilo sredi 19. stoletja. Takrat je fužine vodil Zosiov nečak Anton Bonazza, Mislinjčane pa so prehiteli šture, ki so se hitreje posodabljali. Na pogorišču mislinjskega fužinarstva je nato s pomočjo Arturja Pergerja zrasla lesna industrija.

SVETUJE MIRO PIRTOVŠEK

Že pozabljene jedi

MASOVJEK - preprosta jed, ki so jo največkrat jedli tako, da so v jed, ki so jo jedli iz skupne glinine sklede, namakali rženi kruh ali pa so z njo preprosto samo zabelili medlo in žgance.

Morda je ravno masovjek predhodnik tako znanega sirovega fondue - ja? Tako kot je pri ostalih starih jedeh več receptov, jih je tudi za masovjek:

Masovjek ponudimo v glineni skledi s črnim kruhom, katerega z vilicami namakamo v jed.

- 1 l kislega mleka
- 1 l svežega mleka
- 1 - 2 dcl kisle smetane
- 5 dag moke

Sveže in kislo mleko zmešamo, dodamo kislo smetano in med kuhanjem ves čas mešamo. Med mešanjem zakuhamo podmet, jed dobro prevremo in z njo prelijemo ajdove ali koruzne žgance oziroma medlo.

- 1/2 l kisle smetane
- 1/2 l sladke smetane
- 5 žlic bele ali koruzne moke
- 2 - 4 jajca in sol

Kislo in sladko smetano ter moko razžvrkljamo. Kuhamo in vmes mešamo, da postane zmes gosto kremasto gladka. Ko se iz nje prične cediti maščoba, jed odmaknemo, dodamo jajca, solimo in na štedilniku ponovno mešamo dalje, da postane jed ponovno vroča, a več ne zavre.

Ponekod pa so masovjek pripravili tako, da so na žlici masla zarumeneli moko, katero so zalili z 1 dcl vrelega soljenega mleka in mešali na štedilniku tako dolgo, da je masovjek odstopil od sten in dna posode. Tako pripravljeno jed so ponudili z moštom, kavo ali čajem.

Džirln

NAROČILA NA p.p. 45,
61101 Ljubljana ali
na tel.: ☎ (061) 213-475

Čang - Šlang shuševalni čaj

Edini čaj v Republiki Sloveniji, ki ima potrdilo od Zavoda za farmacijo in za preizkušanje zdravil o svoji neškodljivosti. Vsaka škatla vsebuje to potrdilo.

Z zmanjševanjem telesne teže krepite organizem

Vsi dosedanja preparati za hujšanje (vitaminske tablete, dietetski preparati) so reševali problem zmanjševanja telesne teže, ne pa tudi ohranjanja idealne telesne teže. Izjema pri tem je Čang - Šlang čaj za reduciranje telesne teže po kitajski recepturi, je zdravilen, iz naravnih sestavin in ga lahko uporabljamo za posebno nego telesa, povzroča izgubo teže, plinov, nakopičenih maščob in spodbuja izgubo teka. Z rednim pitjem čaja Čang - Šlang bodo izgorele odvečne telesne maščobe, vaše telo pa bo postalo gladko in gibčno. Čaj Čang - Šlang je sestavljen iz posebnih sestavin in je primeren za ženske in moške, stare in mlade, za vse starosti. Čang - Šlang so nekoč pili bogati Kitajci. S pitjem tega časa so obdržali vitkost in gibčnost. Tudi vsak obrok hrane so čutili kot en sam požirek.

Škatlica Čang - Šlang vsebuje 40 vrečk čaja, ki so garancija za dosego zelene telesne teže. Po pitju čaja ne čutite v želodcu nobene teže, niti kakšne druge neprijetnosti, kajti niste pili pivskega kvasa, pač pa Čang - Šlang čaj s tradicijo več kot 1700 let.

Za izgubo teže je dovolj, da vsak dan pred obrokom popijete eno skodelico tega čaja in vsi problemi bodo rešeni. Zaradi izgube telesne teže ne boste nervozni, nasprotno, ohranili boste dobro razpoloženje.

Isti učinek boste dosegli, če popijete dve skodelici Čang - Šlanga pred spanjem. Uživanje čaja ni dovoljeno otrokom in nosečnicam.

Čaj Čang - Šlang lahko naročite po pošti na naslov: Džirln, p.p. 45, 61000 Ljubljana in po telefonu: (061) 213-475.

Čang - Šlang prodaja na slovenskem tržišču podjetje Džirln, d.o.o., Ljubljana. Cena Čang - Šlanga je 599 tolarjev + poštni stroški. Plačate po povzetju.

NAROČILNICA

IME IN PRIMEK

ULICA IN ŠT.

POŠTNA ŠT. IN KRAJ

ŠTEVILO ZAVITKOV

TRGOVSKO PODJETJE
Z I L A
SLOVENJ GRADEC

ZILA
TRGOVSKO PODJETJE
SLOVENJ GRADEC

Trgovsko podjetje ZILA Slovenj Gradec vas vabi, da obiščete njeno prodajalno GRADBENI SERVIS v Slovenj Gradcu, kjer lahko dobite:

- dimnike SHIEDEL
- DEMIT fasade po ugodnih starih cenah
- armaturne mreže lahko nabavite že od 1.200 SIT dalje
- termoizolacijo - tervol in novoterm pa lahko dobite že od 3.500 SIT/m³.

Izkoristite ugodno priložnost!

ZILA DANES - ZA VAŠ BOLJŠI JUTRI!

NOVA
OPREMA

SLOVENJ GRADEC

V lastnih prodajnih enotah
NOVE OPREME

SLOVENJ GRADEC
Stari trg 304
0602/44-185, 41-144

NOVO MESTO
Regerške košenice 65a
068/21-674

**Najnižje možne cene
oblažinjenega pohištva
in ugodni kreditni
prodajni pogoji**

- 20% popust ob gotovinskem plačilu
- trimesečno obročno odplačilo brez popusta
- petmesečno obročno odplačilo z 12% fiksno obrestno mero

TURISTIČNO GOSTINSKO PODJETJE KOŠENJAK DRAVOGRAD
v sodelovanju z
Inženiringom d.o.o. DRAVOGRAD

POSLOVNO ŠPORTNI KOMPLEKS TRABERK DRAVOGRAD

Naj se vam že takoj na začetku zahvalim za vašo pozornost in izkazan interes za sodelovanje pri izgradnji POSLOVNO ŠPORTNEGA KOMPLEKSA T R A B E R K DRAVOGRAD.

Kompleks je lociran na zemljišču med obstoječim nogometnim igriščem in magistralno cesto Dravograd - Mednarodni mejni prehod Vič pri Dravogradu.

To območje je po prostorskih ureditvenih pogojih ureditvenega območja naselja Dravograd (PUP) predvideno za gradnjo poslovnih in javnih objektov.

Že od začetka osemdesetih let želimo v našem podjetju na tem zemljišču zgraditi hotel visoke B kategorije. Za izgradnjo hotela je bilo izdelanih tudi nekaj idejnih zasnov. V zadnjih letih pa smo na osnovi temeljitih analiz prišli do zaključka, da bi bilo na tako atraktivni lokaciji nesmoterno zgraditi samo objekt za hotel. Zato smo se odločili, da ponudimo možnost gradnje tudi investitorjem drugih programov, predvsem trgovskih, gostinskih, storitvenih in ostalih dejavnosti.

Tako smo konec lanskega leta že opravili predstavitev planirane izgradnje in izvedli anketo, s katero smo pridobili potrebne podatke za določitev vsebine objektov.

Na osnovi prispelih vlog zainteresiranih soinvestitorjev in kupcev poslovnih prostorov smo izdelali idejni načrt predmetne izgradnje.

Vabimo vas, da si zasnovo, ki jo prikazuje slika, pozorno ogledate. Če želite sodelovati pri gradnji v POSLOVNO ŠPORTNEM KOMPLEKSU TRABERK DRAVOGRAD kot investitor, soinvestitor, kupec, izvajalec, dobavitelj ali kako drugače, vas z veseljem pričakujemo z obljubo, da vam bomo na voljo z vsemi dodatnimi informacijami.

DIREKTOR TGP KOŠENJAK
Anton VRTIČ